

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน
บ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Members' Participation in the Operation of Bantonmapraw Land Reform
Agricultural Cooperative Ltd. in Surat Thani Province**

Miss. Lakkhana Wuthi

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ชื่อและนามสกุล	นางสาวลักขณา วุฒิ
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์สังเสริม หอมกลิ่น)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กฤษฎา ประศาสน์วุฒิ)

(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จิตตลดากร)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
 ปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้ศึกษา นางสาวลัดขณา วุฒิ รหัสนักศึกษา 2559001777 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สงเสริม หอมกลิ่น **ปีการศึกษา** 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของสมาชิก และการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ และ 3) ข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที เอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่เพศหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสมาชิก 16 ปีขึ้นไป การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ รับรู้จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์มากที่สุด การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการควบคุมตรวจสอบ 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ พบว่า เพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ ที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ระดับการศึกษา และรายได้ ที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ข้อเสนอแนะที่สำคัญในการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของของสหกรณ์ได้แก่ ให้สหกรณ์มีสินค้าจำหน่ายให้สมาชิกที่หลากหลายครอบคลุมความต้องการของสมาชิกสหกรณ์และราคาถูกกว่าท้องตลาด ให้สหกรณ์จัดตั้งประชาสัมพันธ์ประจำกลุ่มสมาชิก และ รับซื้อผลผลิตของสมาชิกในราคาสูงกว่าท้องตลาดและจ่ายเป็นเงินสดทุกวัน

คำสำคัญ ระดับการมีส่วนร่วม การดำเนินธุรกิจ สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด

Independent Study title: Members' Participation in the Operation of
Bantonmapraw Land Reform Agricultural Cooperative
Ltd. in Surat Thani Province

Author: Miss Lakkhana Wuthi; **ID:** 2559001777;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Songserm Homglin, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The objectives of this study were 1) the personal factors of members of Bantonmapraw Land Reform Agricultural Cooperative Ltd. in Surat Thani Province and their participation in the cooperative operation; 2) the level of their participation in the cooperative operation; and 3) their suggestions on the participation in the cooperative operation of the cooperative members.

The population in this study was the members of Bantonmapraw Land Reform Agricultural Cooperative Ltd. in Surat Thani Province. 294 samples were selected from these members. The data collecting process was answering questionnaires which used 5-level of estimation. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test and content analysis.

The findings of this study were as follows: 1) most of the studied members were female, aged 51 or over. Their income was less than or equal to 30,000 Baht. They were educated at primary level. The period of their being a cooperative member was 16 years or more. They had received the information on the cooperative from cooperative officials at the most level. Considering their participation in the cooperative operation, it was found that they participated in the operation in the aspect of decision-making, the cooperative operation, the benefit receiving, and the supervision. 2) their participation in the cooperative operation was generally at medium level and their participation in decision-making and cooperative operation was at medium level, while their participation in benefit receiving and supervision was at a little level. Considering the relations between their personal factors and the level of their participation in the cooperative operation, it was found that members whose gender, age, period of being a cooperative member, and cooperative information receiving were different had the difference of the level of their participation in the cooperative operation at statistical significance, while the ones whose education level and income were different had no difference of the level of their participation in the cooperative operation at statistical significance. And 3) their important suggestions on the participation in the cooperative operation were as follows: The cooperative should have supplied various agricultural produce to the cooperative members at lower price than the market price to meet the members' demand, the cooperative should have set public relations for each member group, and the cooperative should have bought the members' agricultural produce at higher price than the market price and paid in cash every day.

Keywords: Level of Participation Cooperative Operation, Bantonmapraw
Land Reform Agricultural Cooperative Ltd., Surat Thani
Province.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ส่งเสริม หอมกลิ่น รองศาสตราจารย์กฤษฎา ประศาสน์วุฒิ และคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชาอีกหลายท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการค้นคว้าอิสระ ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบ ขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด และสหกรณ์การเกษตรเมืองสุราษฎร์ธานี จำกัด รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมแบบสอบถามและให้ ความสะดวกในการค้นคว้าข้อมูล ตลอดจนสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน รวมทั้งท่าน ที่ไม่ได้กล่าวชื่อนามอีกมากมายที่มีส่วนช่วยให้งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

คุณค่าพึงมีของการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอโน้มระลึกถึงพระคุณ บิดา (นายสำเริง วุฒิ) มารดา (นางมาลัย วุฒิ) ผู้เป็นแรงใจและให้การสนับสนุนแนะนำ ผู้ ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จสมความมุ่งหวัง ตลอดจนขอขอบพระคุณครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ต่างๆ แก่ผู้ศึกษา ซึ่งมีได้กล่าวชาน ณ ที่นี้ รวมไปถึง พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ที่ร่วมศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาเกษตรศาสตร์และ สหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา รุ่นที่ 6 ทุกท่าน อีกทั้งรุ่นพี่ๆ ผู้สำเร็จการศึกษา มาแล้ว ที่มีส่วนช่วยเหลือในการศึกษาครั้งนี้ รวมถึงเพื่อนร่วมงานสำนักงานสหกรณ์จังหวัด สุราษฎร์ธานี ที่เป็นกำลังในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มาโดยตลอด

ลักขณา วุฒิ

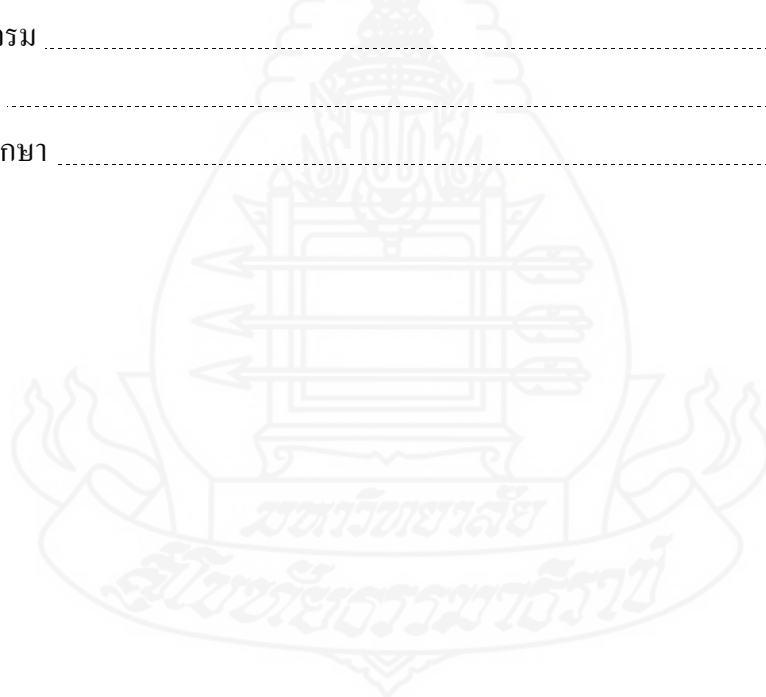
เมษายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประเด็นปัญหาที่ศึกษา	3
กรอบแนวคิดการศึกษา	3
สมมติฐานการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์	7
บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน บ้านต้นมะพร้าว จำกัด	12
แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิก	34
ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก	36
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินธุรกิจของสมาชิก	41
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการศึกษา	57
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	70
ประวัติผู้ศึกษา	78

สารบัญตาราง

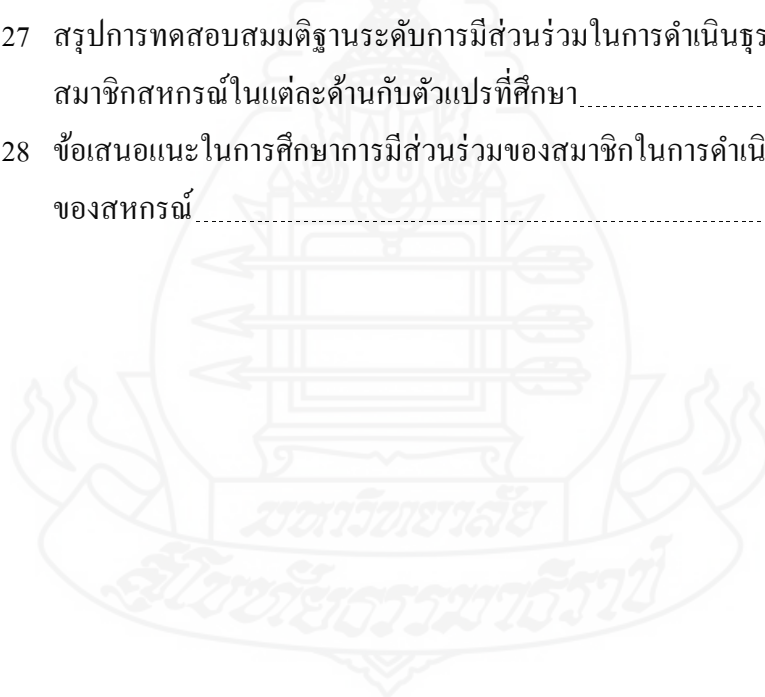
	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์	34
ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์	35
ตารางที่ 4.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์	36
ตารางที่ 4.4 ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ จำแนกเป็นรายชื่อ	37
ตารางที่ 4.5 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ จำแนกเป็นรายชื่อ	38
ตารางที่ 4.6 ระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ จำแนกเป็นรายชื่อ	39
ตารางที่ 4.7 ระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์ จำแนกเป็นรายชื่อ	40
ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ของสมาชิกเพศชายและเพศหญิง	41
ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน	42
ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	43
ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	43
ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วม ในการควบคุมตรวจสอบ	44
ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ของสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ของสมาชิกที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน.....	46
ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีรายได้ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน.....	47
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีรายได้ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์.....	47
ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน.....	48
ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ.....	49
ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน.....	49
ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์.....	50
ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ.....	51
ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน.....	52
ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	53
ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	54
ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	54
ตารางที่ 4.27 สรุปการทดสอบสมมติฐานระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของ สมาชิกสหกรณ์ในแต่ละด้านกับตัวแปรที่ศึกษา	55
ตารางที่ 4.28 ข้อเสนอแนะในการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์	56

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	3
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์.....	10
ภาพที่ 2.2 สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด.....	13
ภาพที่ 2.3 แผนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี.....	14
ภาพที่ 2.4 บ้านไคของการมีส่วนร่วม 8 ชั้น ของอาร์นส์ไดน์.....	20

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพทางการ ซึ่งตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านผลผลิตทางการเกษตรและการเพิ่มรายได้ หรือทำหน้าที่แก้ปัญหาในด้านการทำมาหากินที่เหมือน หรือคล้ายๆ กัน หรือความต้องการบริการที่เหมือนกันและเป็นปัญหาที่สมาชิกแต่ละคนไม่สามารถแก้เองได้ตามลำพัง หรือตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินการ ให้สมาชิกได้รับประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนมากกว่าที่แต่ละคนเคยได้จากการดำเนินกิจการเองตามลำพัง ซึ่งสหกรณ์การเกษตรมีหน้าที่ในการจัดหา การให้บริการแก่สมาชิก เช่น จัดหาแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำ จัดหาวัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคาถูกยุติธรรม การส่งเสริมการเกษตรตลอดจนการดำเนินธุรกิจ หรือให้บริการอื่นๆ เพื่อประโยชน์แก่มวลสมาชิก ซึ่งการดำเนินการสหกรณ์ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญ ตามหลักการสหกรณ์หลักการที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก ดังนั้นสมาชิกสหกรณ์ เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยสมาชิกมีบทบาทสำคัญในสหกรณ์ เช่น เมื่อสมาชิกถือหุ้นสหกรณ์ สถานะคือเจ้าของสหกรณ์ เมื่อซื้อปัจจัยการผลิตจากสหกรณ์และขายผลผลิตผ่านสหกรณ์ สถานะคือลูกค้าสหกรณ์ การดำเนินกิจการของสหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใด สมาชิกสหกรณ์จึงมีความสำคัญในการร่วมกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสหกรณ์ การดำเนินการต่างๆของสหกรณ์ต้องมีสมาชิกสหกรณ์เป็นตัวตั้ง และการดำเนินกิจการต่างๆจะต้องดำเนินการตามความต้องการและเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก กลุ่มสมาชิกเป็นรากฐานของสหกรณ์ หากกิจกรรมกลุ่มสมาชิกไม่เข้มแข็งย่อมมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและความมั่นคงของสหกรณ์ การดำเนินการของสหกรณ์ให้สมาชิกสนใจเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมกับสหกรณ์ จึงต้องเน้นให้สมาชิกตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม อันเป็นรากฐานที่แข็งแรงมั่นคงของสหกรณ์ สหกรณ์ก็ย่อมเติบโตเจริญก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความมั่นคง

จากข้อมูลของกรมส่งเสริมสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ค่อนข้างน้อย ซึ่งหากแบ่งการมีส่วนร่วมของสมาชิกออกเป็นสองส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับธุรกิจสหกรณ์ ได้แก่ การบริหารจัดการองค์การ และการเอื้ออาทรต่อสังคม ประกอบด้วยกิจกรรมในเรื่องการเข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิก การเข้าร่วมประชุมใหญ่ การถือหุ้นเพิ่ม การให้สวัสดิการแก่สมาชิก การร่วมกิจกรรมสังคม ส่วนที่ 2 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ประกอบด้วยกิจกรรมในเรื่องของการรับฝากเงินจากสมาชิก การให้เงินกู้แก่สมาชิก การให้สินเชื่อแก่สมาชิกในรูปแบบต่างๆ ธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขาย ธุรกิจการให้บริการส่งเสริมการเกษตรและธุรกิจอื่น ๆ (สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ : 2550)

สำหรับสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านดั้นมะพร้าว จำกัด อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งได้รับการจดทะเบียนสหกรณ์ โดยนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2540 เลขทะเบียนสหกรณ์ที่ ก.009040 เป็นสหกรณ์ที่สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์เป็นอย่างดี โดยเฉพาะธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจเงินรับฝาก ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับสหกรณ์อื่น

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านดั้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์เป็นรากฐานที่สำคัญของสหกรณ์ที่จะทำให้สหกรณ์แห่งนั้นประสบความสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใด และจะได้นำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมแนะนำสหกรณ์ ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น ส่งผลถึงสหกรณ์มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับสมาชิกอย่างแท้จริง ทำให้ระบบสหกรณ์เป็นที่ยอมรับของชุมชนสังคม ประชาชนใช้ระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคมระดับชาติอย่างเข้มแข็งสืบเนื่องไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านดั้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านดั้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านดั้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. ประเด็นปัญหาที่ศึกษา

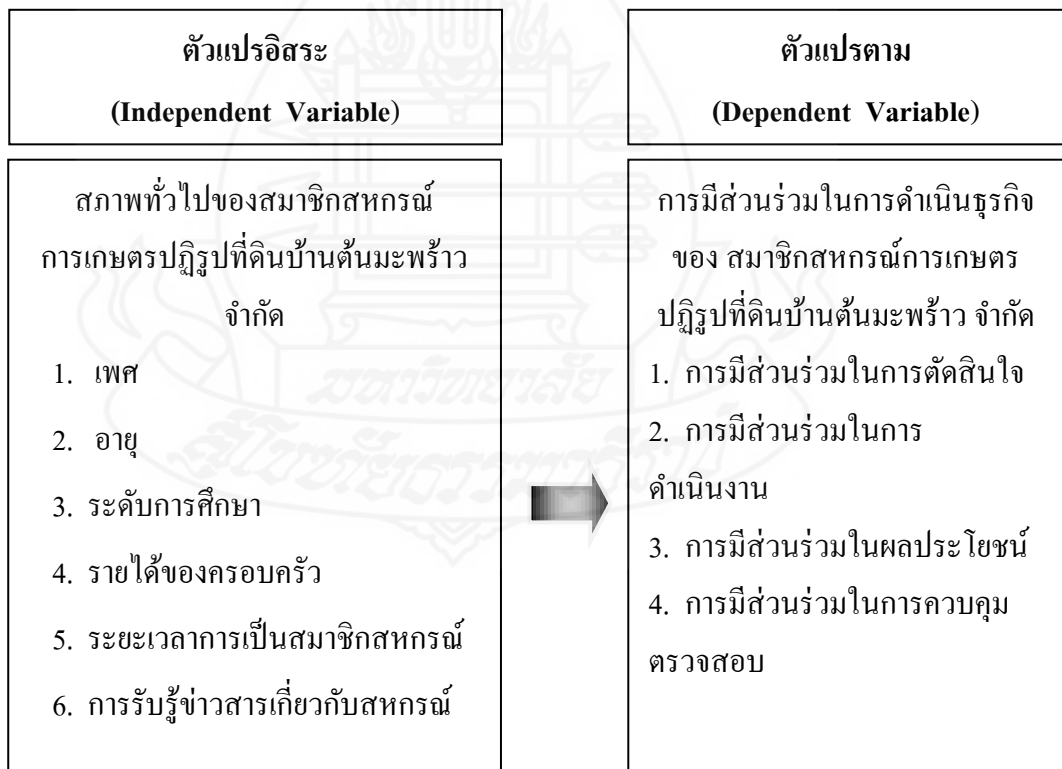
3.1 สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอย่างไร

3.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี มากน้อยระดับใด

3.3 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอะไรบ้าง

4. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดการศึกษาคือการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

5. สมมติฐานในการศึกษา

- 5.1 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน
- 5.2 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน
- 5.3 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน
- 5.4 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน
- 5.5 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน
- 5.6 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน

6. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด เป็น 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ตลอดจนปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่างๆ

6.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

6.3 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน บ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1,105 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 294 คน

6.4 ขอบเขตด้านตัวแปร แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

6.4.1 *ตัวแปรอิสระ* ได้แก่ สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วย

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) ระดับการศึกษา
- 4) รายได้ของครอบครัว
- 5) ระยะเวลาการเป็นสมาชิก
- 6) การรับรู้ข่าวสารข้อมูลสหกรณ์

6.4.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

- 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- 4) การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ

6.5 ขอบเขตด้านสถานที่

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีขอบเขตการศึกษาด้านสถานที่ เป็นการศึกษาจากสมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด ตามพื้นที่เขตดำเนินงานของสหกรณ์

6.6 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคม 2557 – เดือนเมษายน 2557 และระยะเวลาในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ ตั้งแต่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2557 – เดือนมีนาคม 2557

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด

7.2 สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด

7.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจขาย ธุรกิจซื้อ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์ เช่น การฝากเงิน การกู้ยืมเงิน การซื้อสินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายให้กับสมาชิก ซึ่งการมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์

7.4 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่สมาชิกเข้ามามีบทบาทร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ ในด้านการตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจเรื่องการรับสมาชิกใหม่ การใช้สิทธิ์ในการ

ออกเสียง การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเพื่อลงมติ การตัดสินใจในเรื่องของงบประมาณ รายจ่าย – รายรับ และการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของสหกรณ์ที่ต้องการความคิดเห็นหรือต้องการมติในที่ประชุม

7.5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่สมาชิกเข้ามามีบทบาทร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ในกิจการสหกรณ์ตั้งแต่ เรื่องของการกำหนดนโยบาย การตลาด การบริหารจัดการ ในด้านคน ทรัพยากร วัสดุสิ่งของ เงิน และการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งการดำเนินงานอื่นๆ ของสหกรณ์

7.6 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่สมาชิกได้รับประโยชน์จากการเป็นสมาชิกในการใช้บริการจากสหกรณ์ เช่น การขายผลผลิต การฝาก กู้เงิน การซื้อสินค้า รวมทั้งสวัสดิการในด้านต่างๆ

7.7 การมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ หมายถึง การที่สมาชิกร่วมกันเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ของสหกรณ์ว่าจะคงอยู่ได้หรือไม่โดยคำนึงถึงทุน การตลาด การเงิน รวมทั้งการติดตามผลการดำเนินงาน การกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 สหกรณ์สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 ผู้บริหารสหกรณ์สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

8.3 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต่างๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารที่เป็น แนวคิดทฤษฎี และ ผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนารอบแนวคิด และเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งได้สรุปประเด็น ที่นำเสนอ ดังนี้

1. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์
2. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2555: 10 - 63) ได้สรุปความหมายของสหกรณ์ คุณค่าอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ไว้ดังนี้

1.1 ความหมายของสหกรณ์ (Cooperatives)

สหกรณ์ คือ องค์กรของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

1.2 ความหมายของคุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Value)

สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเองความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

1.3 ความหมายของอุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology)

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ซึ่งจะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

1.4 ความหมายหลักการของสหกรณ์ (Cooperative Principles)

หลักการสหกรณ์ คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

1.4.1 หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและเปิดกว้าง พึงตระหนักว่าการเข้าและออกจากการเป็นสมาชิกจะต้องเป็นไปตามความสมัครใจของบุคคล (คำว่า “บุคคล” หมายถึงทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ไม่ใช่ถูกชักจูงโน้มน้าว ล่อลวง บังคับ ข่มขู่จากผู้อื่น

1.4.2 หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย พึงตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนที่จะต้องร่วมแรงกาย ใจ และสติปัญญาในการดำเนินการและการควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ตามวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านช่องทางหรือองค์กรต่างๆ เช่น คณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการและที่ประชุมใหญ่

1.4.3 หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก มุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคนพึงตระหนักว่าบทบาทที่สำคัญของตนคือ การที่ต้องเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้าในคนเดียวกัน (Co-owners and customers) จึงต้องทำหน้าที่เป็นทั้งผู้สมทบทุน ผู้ควบคุม และผู้อุดหนุน หรือผู้ใช้บริการของสหกรณ์ มิใช่เข้ามาเป็นสมาชิกเพียงเพื่อมุ่งหวังได้รับประโยชน์จากสหกรณ์เท่านั้น

1.4.4 หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ สมาชิก กรรมการ และพนักงานสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานส่งเสริมสหกรณ์ต้องสำนึกและตระหนักอยู่เสมอว่า สหกรณ์เป็นองค์กรช่วยตนเอง และปกครองตนเอง เพราะฉะนั้นสหกรณ์ต้องเป็นอิสระในการตัดสินใจหรือทำสัญญาใดๆ ตามเงื่อนไขที่สหกรณ์ยอมรับได้กับบุคคลภายนอกหรือรัฐบาล การรับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐหรือบุคคลภายนอก ไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระของสหกรณ์ หากผู้ให้ความช่วยเหลือมุ่งหมายให้สหกรณ์ช่วยเหลือตนเองได้ และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย รวมทั้งธำรงไว้ซึ่งความเป็นตัวของตัวของสหกรณ์

1.4.5 หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ การศึกษามุ่งเน้นให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่จะเป็นสมาชิกในอนาคตมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ รวมทั้งมีความสำนึกและตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกหรือให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณสหกรณ์ การฝึกอบรมมุ่งให้กรรมการ ผู้จัดการ และพนักงานสหกรณ์ มีความรู้ความสามารถ ทักษะรวมทั้งความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน ส่วนสารสนเทศนั้น มุ่งให้บุคคลทุกกลุ่ม

โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนและผู้เฝ้าด้านความคิดเห็น เช่น ผู้นำชุมชน นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน ผู้นำองค์กร พัฒนาชุมชน ฯลฯ โดยเน้นการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง

1.4.6 หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ เป็นหลักการเกี่ยวกับการร่วมมือระหว่างบุคคลธรรมดาในการจัดตั้งสหกรณ์ การร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์ทำได้ทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง ในแนวนอนสหกรณ์ทุกสหกรณ์ไม่ว่าประเภทเดียวกันหรือไม่ สามารถร่วมมือกันได้ ในทุกระดับเพื่อประโยชน์สูงสุดของสมาชิกและขบวนการสหกรณ์ ในแนวตั้งสหกรณ์ท้องถิ่นประเภทเดียวกัน รวมตัวกันทางธุรกิจเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ และสหกรณ์ทุกประเภท ทุกระดับ ทุกสหกรณ์ รวมตัวกันเป็นองค์การสหกรณ์สูงสุด (Apex Organization) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมด้านอุดมการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม การส่งเสริมแนะนำ การกำกับดูแล การตรวจสอบ การวิจัยและการพัฒนา

วัตถุประสงค์สำคัญของการร่วมมือระหว่างสหกรณ์ คือ เพื่อให้สหกรณ์สามารถอำนวยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และทำให้ขบวนการสหกรณ์เข้มแข็ง และสหกรณ์ขั้นสูงต้องเป็นสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชีวิตชีวา (Viable and Sustainable) และร่วมมือกันในลักษณะของ “ระบบรวม” หรือเป็นเอกภาพ

1.4.7 หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน สหกรณ์เป็นองค์การทางเศรษฐกิจและสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่ เพราะฉะนั้นการดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนนั้นๆ ซึ่งหมายความว่า เป็นการพัฒนาที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ หรือเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการและความใฝ่ฝันของคนรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำลายโอกาส ความสามารถ และอนาคตของคนรุ่นหลัง

1.5 ความหมายของวิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

1.6 ประเภทของสหกรณ์

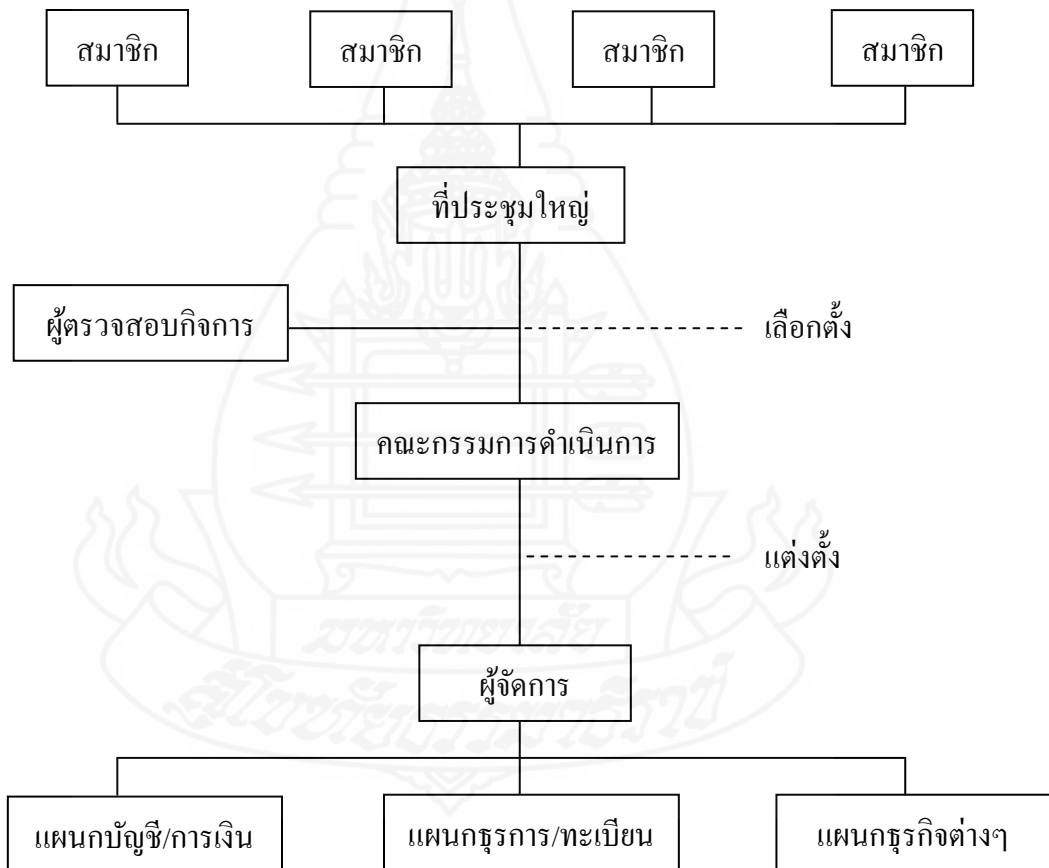
เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 33 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 35 และมาตรา 45 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังนี้

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ทั้งนี้ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 122 ตอนที่ 63 ก วันที่ 4 สิงหาคม 2548 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2548 เป็นต้นไป

การบริหารงานของสหกรณ์ทั้ง 7 ประเภท จะยึดหลักเดียวกัน คือ บริหารงานโดยสมาชิก สมาชิกทุกคน จะเลือกตัวแทนซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” จากที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารงานให้สหกรณ์จัดจ้าง “ผู้จัดการ” ให้ปฏิบัติงานในสหกรณ์ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการดำเนินการ

1.7 โครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการดำเนินงานของสหกรณ์

1.7.1 สมาชิก หมายถึง ผู้ลงชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์และผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีของผู้ที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกภายหลังที่สหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้ว โดยถือว่าได้เป็นสมาชิกเมื่อได้รับชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว (มาตรา 39)

1.7.2 ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก สหกรณ์จะมีการประชุมสมาชิกทั้งหมดหรือผู้แทนสมาชิกอย่างน้อยปีละครั้ง เรียกว่า การประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) รับทราบเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่และลาออกจากสหกรณ์
- (2) กำหนดวงเงินกู้ยืม
- (3) กำหนดค่าพินัยและเบี้ยเลี้ยงของคณะกรรมการดำเนินการ
- (4) เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการหรือถอดถอนกรรมการดำเนินการ
ทั้งคณะหรือรายตัว
- (5) เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ
- (6) พิจารณานุมัติงบดุลและรายงานประจำปี
- (7) พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี
- (8) พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
- (9) พิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงานของสหกรณ์
- (10) พิจารณารายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ
- (11) พิจารณาข้ออุทธรณ์ของสมาชิกเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการ
ดำเนินการ
- (12) พิจารณาและปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์
- (13) พิจารณาอนุมัติให้สหกรณ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์
หรือให้เข้าร่วมกับสหกรณ์อื่นในการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์
- (14) พิจารณาให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับสันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย ในการส่งเสริมและเผยแพร่กิจการสหกรณ์ตลอดจนการรับคำแนะนำช่วยเหลือ
ทางวิชาการสหกรณ์และการศึกษาฝึกอบรมวิชาการเกี่ยวกับกิจการสหกรณ์
- (15) พิจารณาควบสหกรณ์และแยกสหกรณ์ (มาตรา 90,96)

1.7.3 คณะกรรมการดำเนินการ เลือกมาจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และแนวทางปฏิบัติงานของสหกรณ์

1.7.4 ผู้จัดการ หมายถึง ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบการจัดการธุรกิจของสหกรณ์ให้ เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ผู้จัดการจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงาน ผู้จัดการจะจัดจ้างเจ้าหน้าที่ให้ทำงานในสหกรณ์ตาม ปริมาณธุรกิจและฐานะการเงินของสหกรณ์

2. บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.1 บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551 : 78) สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นใน หมู่ผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความ เดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก และยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ความเป็นมา สหกรณ์การเกษตรแห่งแรกได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2459 ชื่อว่า สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ ในจังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์การเกษตรชนิด ไม่จำกัด มีขนาดเล็กในระดับหมู่บ้านตั้งขึ้นในหมู่เกษตรกรที่มีรายได้น้อยและมีหนี้สินมาก มีสมาชิก แรกตั้งจำนวน 16 คน ทุนดำเนินงานจำนวน 3,080 บาท เป็นค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน 80 บาท และเป็นทุนจากการกู้แบงก์สยามกัมมาจล (ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) 3,000 บาท

วัตถุประสงค์ สหกรณ์การเกษตรดำเนินธุรกิจแบบอนเนกประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวม โดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

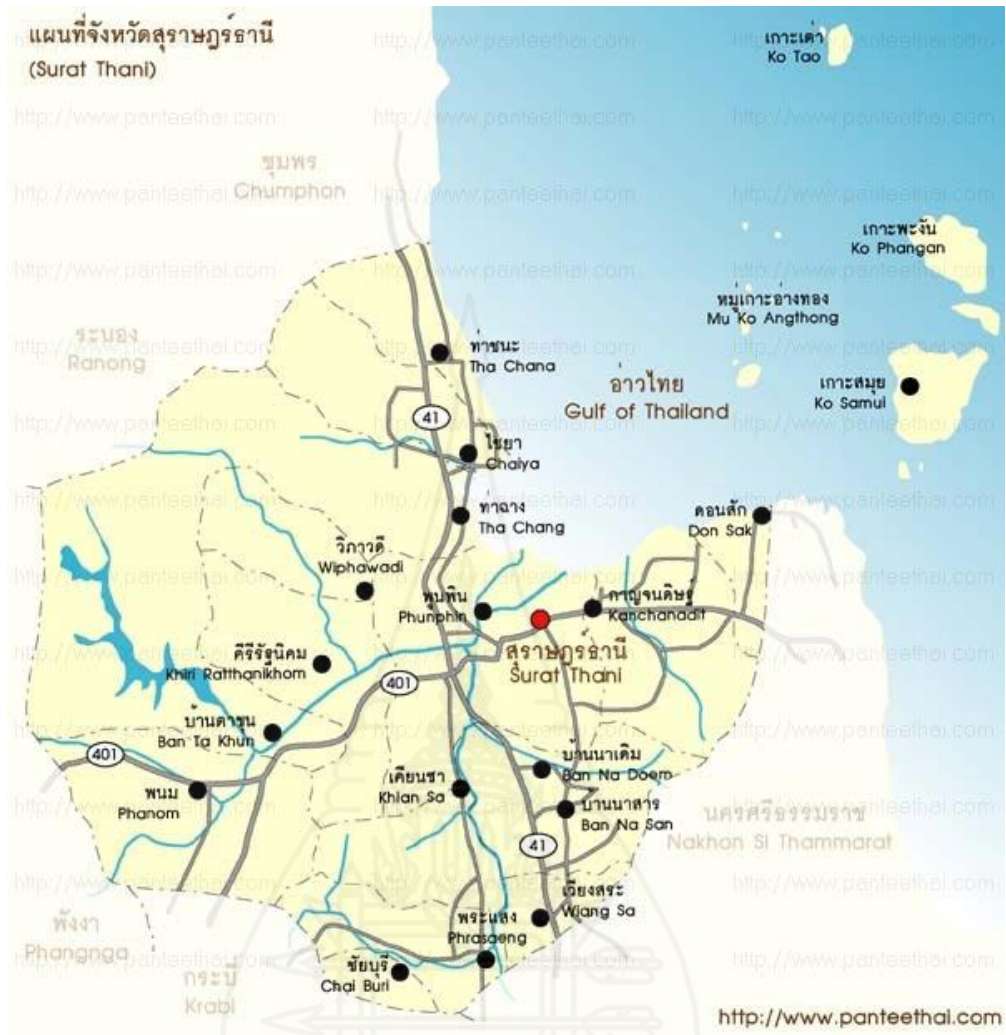
ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการกู้เงิน สหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ ทำให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินทำกิน มากกว่าเดิม ทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การ ใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช การเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลผลิตที่ได้จึงเป็นไปตามความ ต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการอนามัย

2.2 บริบทเกี่ยวกับสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด

รายงานประจำปี (2555) ของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด ประจำปีทางบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2556 สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2540 เลขทะเบียนสหกรณ์ที่ ก.009040 เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร มีสมาชิกแรกตั้ง 141 คน ที่ตั้งสหกรณ์ เลขที่ 140 หมู่ที่ 6 ถนนสุราษฎร์ – ตะกั่วป่า ตำบลถ้ำสิงขร อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84180 โทรศัพท์ 08-9588-7836 <http://www.coopthai.com/kanbantmp/tmp140@hotmail.com> วันสิ้นปีทางบัญชี ณ วันที่ 31 มีนาคม ของทุกปี มีคณะกรรมการจำนวน 9 คน คือ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ เภรัณยูภิก ที่เหลือเป็น กรรมการ

ภาพที่ 2.2 สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด

ภาพที่ 2.3 แผนที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จำนวนสมาชิก และฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556

สมาชิก	จำนวน	1,105	คน
สินทรัพย์ทั้งสิ้น	จำนวน	42,890,040.75	บาท
หนี้สินทั้งสิ้น	จำนวน	38,003,017.77	บาท
เงินรับฝาก	จำนวน	31,662,689.65	บาท
เงินให้กู้ยืม	จำนวน	24,104,677.00	บาท
หนี้สินหมุนเวียน	จำนวน	34,826,354.35	บาท
หนี้สินไม่หมุนเวียน	จำนวน	3,176,663.42	บาท
ทุนของสหกรณ์	จำนวน	4,887,022.98	บาท

ทุนเรือนหุ้น	จำนวน	3,435,220.00	บาท
กำไรสุทธิ	จำนวน	570,105.49	บาท
ทุนสะสมและอื่นๆ	จำนวน	173,018.00	บาท
ผลการดำเนินงานรอบปีบัญชี			
ขาย/บริการ	จำนวน	29,352,832.57	บาท
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	จำนวน	29,249,804.02	บาท
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	จำนวน	570,105.49	บาท

ที่มา : รายงานประจำปี สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี 31 มีนาคม 2556

วิสัยทัศน์ของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด : สหกรณ์ก้าวไกล ขยายธุรกิจ เพิ่มพันธมิตรเครือข่าย บริหารงานโปร่งใส นำพาสมาชิก ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงานของสหกรณ์

- 1) ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์ได้จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายให้กับสมาชิก เช่น ปุ๋ย ยาปราบวัชพืช วัสดุอุปกรณ์การเกษตร สินค้าบริโภครูปโภค
- 2) ธุรกิจเงินฝาก สหกรณ์ให้บริการรับฝากเงินกับสมาชิกประเภท เงินรับฝากออมทรัพย์
- 3) ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ได้ให้เงินกู้กับสมาชิก เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต หรือลงทุนในการเกษตร แยกเป็น
 - เงินกู้ระยะสั้น ในวงเงิน 30,000 บาท คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7 ต่อปี ระยะเวลา 1 ปี ใช้หลักทรัพย์ และบุคคลค้ำประกัน
 - เงินกู้ระยะปานกลาง ในวงเงิน 50,000 บาท คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7 ต่อปี ระยะเวลา 3 ปี ใช้หลักทรัพย์ และบุคคลค้ำประกัน
- 4) การให้บริการส่งเสริมอาชีพสหกรณ์ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพของสมาชิก เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมั่นคง โดยสหกรณ์จะให้ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการและเงินทุน

5) งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สหกรณ์มีนโยบายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และดำเนินการโดยการประชุมสัมมนา การฝึกอบรมให้แก่สมาชิก คณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และทัศนคติที่ดี

3. แนวทฤษฎีการมีส่วนร่วม

3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ศกุนต์ สายบุญลี (อ้างถึงใน สาวิตรี ช่างสาร 2546 : 22) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การร่วมกันของสมาชิกชุมชนในการพัฒนาชุมชนหรือหมู่บ้านของตนเอง ระหว่าง สมาชิกด้วยกัน ระหว่างสมาชิกกับองค์กร ทั้งนี้ด้วยข้อเท็จจริงและความเชื่อที่ว่า งานจะสำเร็จได้ก็ด้วยการมีส่วนร่วมของสมาชิกซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือแห่งการดำรงชีวิตในสังคมเดียวกันโดยร่วมกระทำในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ร่วมในการรับรู้ ในการได้รับข่าวสาร ซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างหนึ่ง ที่จะรู้ข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมือง ความรู้หรือวิชาการต่าง ๆ ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม เป็นการตกทอดทางสติปัญญาของมนุษย์จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง สังคมหนึ่งสู่สังคมหนึ่งเป็นสิ่งสาธารณะ

2) ร่วมคิดจากการได้รับรู้ นำมาสู่การคิดพิจารณา มีโอกาสแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจที่มีคุณภาพ

3) ร่วมตัดสินใจ มีโอกาสที่จะตัดสินใจรับหรือไม่รับกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนกับชีวิตของตน อันถือว่ามนุษย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันแล้วผลที่เกิดขึ้นย่อมเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการ สอดคล้องกับปัญหาเกิดความรักความหวงแหนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและต้องดูแลรักษา

4) ร่วมวางแผนและดำเนินการ การวางแผนร่วมกันและการดำเนินการร่วมกัน ย่อมเกิดพลังมหาศาลในการทำให้โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จอย่างรวดเร็ว

5) ร่วมประเมินผล ประเมินภาพกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการแล้วหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป

6) ร่วมรับผิดชอบ การคงอยู่ของกิจกรรมนั้นไม่มีใครปฏิเสธว่าเป็นผลมาจากการรับผิดชอบและการปฏิบัติดูแลรักษาร่วมกัน สำหรับสิ่งที่เกิดผลเสียหายหากมีการรับ “ผิด” ก็จะมีพบกับสิ่งที่ “ชอบ” พลวัตของกิจกรรมก็จะต่อเนื่องต่อไป

7) ร่วมรับผลประโยชน์ในงานพัฒนาชุมชนผลของกิจกรรมย่อมตกแก่สมาชิกชุมชนส่วนชุมชนจะกระจายผลประโยชน์ไปสู่สมาชิกแต่ละคนได้อย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของชุมชนนั้น

ยุพาพร รูปงาม (2545 : 5) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม (participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้องกันในเรื่องของความ ต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกัน จะต้องมีการเกิด ความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติ เหตุผลเบื้องต้นของการที่มีคนมารวมกันได้ ควรจะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือ การกระทำทั้งหมด ที่ทำโดยกลุ่มหรือใน นามกลุ่มนั้น กระทำผ่านองค์กร (organization) ดังนั้น องค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

Erwin (อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2545 : 6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของ บุคคล แก้ไขปัญหา ร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามการ ปฏิบัติงานขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

สรุป ความหมายการมีส่วนร่วม หมายถึงการที่บุคคล หรือกลุ่มคนได้เข้าไปร่วม ในการดำเนินการทุกขั้นตอนในกิจกรรมต่างๆ โดยความสมัครใจทั้งกิจกรรมที่องค์กรภายนอกจัด และกิจกรรมที่จัดโดยชาวบ้านเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจน การแก้ปัญหาของตนและชุมชน

3.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ดิเรก ฤกษ์หรัย (อ้างถึงใน สมคิด รัตนวงศ์, 2542 : 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน สรุปได้ว่า เป็นการช่วยให้ประชาชน หลุดพ้นจากการ เอารัดเอาเปรียบช่วยให้รายได้และการกระจายรายได้ดีขึ้น ช่วยกระจายผลประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ อย่างยุติธรรมช่วยเพิ่มพลังกลุ่มให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและส่งผล โดยส่วนรวมแก่การพัฒนา เศรษฐกิจสังคม และการเมืองของประเทศ

สมยศ ทุงหว่า (อ้างใน สมคิด รัตนวงศ์, 2543 : 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ซึ่งสรุปได้ว่า เป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนพึ่งตนเองโดยช่วยให้ มีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาของเขาจะทำให้ทันคน และมีอำนาจต่อรองมากขึ้นทั้ง ทางเศรษฐกิจ และการเมือง ซึ่งจะช่วยพัฒนาประชาธิปไตยโดยสร้างสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ของประเทศในที่สุด

สรุป ความสำคัญของการมีส่วนร่วม เป็นการช่วยให้ประชาชนพึ่งพาตนเองให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างอำนาจในการต่อรอง ป้องกันการเอารัดเอาเปรียบ

3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (อ้างถึงใน เกียรติศักดิ์ เอื้อเฟื้อ, 2546 : 13) ได้อธิบายและกล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ

- 1) ความศรัทธา ที่มีความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชน มีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์ วิหาร
- 2) ความเกรงใจ ที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชน เกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย ทั้งๆ ที่ยังไม่มีความศรัทธา หรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอร้อง ผู้น้อยก็ช่วยออกแรง
- 3) การใช้อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชน ถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ เช่น การบีบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส

Reeders (อ้างถึงใน เกียรติศักดิ์ เอื้อเฟื้อ, 2546 : 16) ได้สรุปปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการรักษา การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 11 ประการ ดังนี้

- 1) การปฏิบัติตามให้คล้ายตามความเชื่อพื้นฐาน กล่าวคือ บุคคลและกลุ่มบุคคล ดูเหมือนจะเลือกแบบวิธีการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องและคล้ายคลึงกับความเชื่อพื้นฐานของตนเอง
- 2) มาตรฐานคุณค่าและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะปฏิบัติในลักษณะที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่าของตนเองส่งเสริมปกป้องและรักษาเป้าหมายของตนเอง
- 3) เป้าหมายบุคคลและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะส่งเสริมปกป้องและรักษาเป้าหมายของตนเอง
- 4) ประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดาพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล บางครั้งมีรากฐานมาจากประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา
- 5) ความคาดหมาย บุคคลและกลุ่มบุคคลจะประพฤติตามแบบที่ตนคาดหมายว่าจะต้องประพฤติด้านการเช่นนั้น ทั้งยังชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ตนคาดหวังจากผู้อื่นด้วยเช่นกัน
- 6) การมองแต่ตนเอง บุคคลและกลุ่มบุคคลมันจะทำการต่างๆ ซึ่งคิดว่าตนเองควรกระทำเช่นนั้น

7) การบีบบังคับ บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกว่าตนถูกบีบบังคับให้กระทำ

8) นิสัยและประเพณี บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเรานิสัยชอบกระทำเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ

9) โอกาสบุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วม ในรูปแบบการปฏิบัติของสังคมโดยเฉพาะในทางที่เกี่ยวข้อกับจำนวนและชนิดของโอกาสซึ่งโครงสร้างของสังคมเอื้ออำนวยเข้ามามีส่วนร่วมกัน ในการกระทำเช่นนั้นเท่าที่พวกเขาได้รับรู้มา

10) ความสามารถ บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่าง ที่ตนเห็นว่าสามารถทำ ในสิ่งที่ต้องการให้เขาทำในสถานการณ์เช่นนั้น

11) การสนับสนุน บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเริ่มปฏิบัติเมื่อเขาารู้สึกว่าเขาได้รับการสนับสนุนที่ดีพอให้กระทำเช่นนั้น

สรุป ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม มีหลายปัจจัย เช่น ความศรัทธา ความเกรงใจ การใช้อำนาจบีบบังคับ นิสัยและประเพณี เป้าหมาย ประสพการณ์ โอกาส การปฏิบัติตามความเชื่อพื้นฐาน

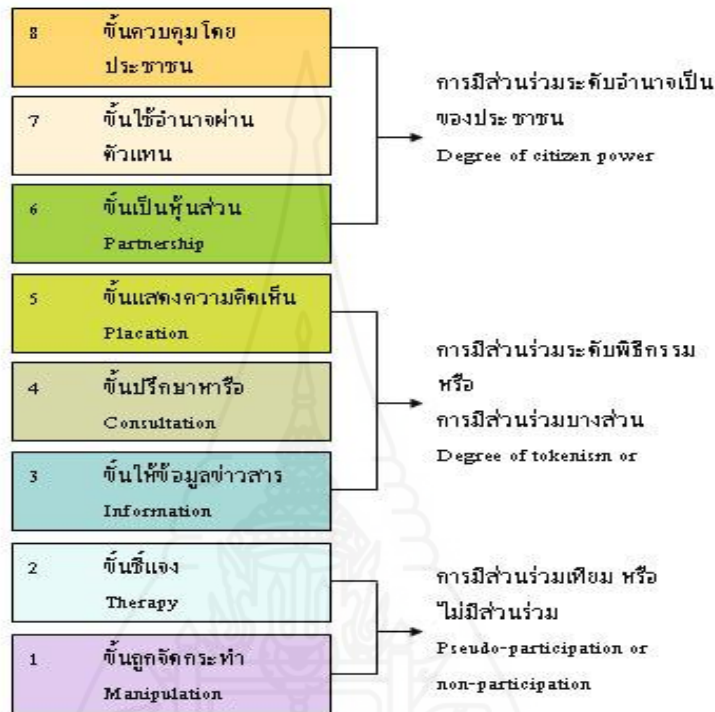
3.4 ระดับของการมีส่วนร่วม

ธีระพงษ์ แก้วหาญ (2543 : 154) การแบ่งระดับของการมีส่วนร่วมสามารถแยกได้ตามระดับความเข้มของการมีส่วนร่วมตามแนวคิดสมาคมสาธารณสุขของอเมริกา ได้กล่าวไว้ว่าการมีส่วนร่วมนั้นไม่ได้มีความแปรเปลี่ยนเฉพาะชนิด (Kinds) และปริมาณของกิจกรรมที่กระทำเท่านั้น แต่ยังมีค่าแปรเปลี่ยนในระดับความเข้ม (Degree) ในการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการริเริ่มและวางแผนกิจกรรม ดังนั้นพิสัยของการมีส่วนร่วม อาจจะมีตั้งแต่ระดับการยอมรับบริการที่จัดไว้ให้แล้วไปจนถึงการรวมกลุ่มเพื่อตัดสินใจและริเริ่มโครงการพัฒนาเอง ซึ่งระดับความเข้มของการมีส่วนร่วม หรือระดับการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของสมาคมสาธารณสุขของอเมริกานั้น อาจจำแนกได้ 3 ระดับ คือ

1) ระดับการตัดสินใจ (Decision making) ในระดับนี้ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดการกับกิจกรรมการพัฒนาด้วยตัวของเขาเอง (Level of responsibility by themselves)

2) ระดับการร่วมมือ (Cooperation) ในระดับนี้ประชาชนจะให้ความร่วมมือต่อแผนงานที่ริเริ่ม โดยหน่วยงานภายนอก ซึ่งอาจต้องการความเสียสละจากประชาชน ในด้านเวลา ทรัพย์สิน และแรงงาน เพื่อช่วยให้โครงการประสบผลสำเร็จ การมีส่วนร่วมในระดับนี้ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมในระดับที่ยอมรับได้ (Acceptable level of participation)

3) ระดับการใช้ประโยชน์ (Utilization) ในระดับนี้ประชาชนจะยอมรับและใช้ประโยชน์จากบริการที่ได้วางโครงการไว้ให้เป็นการมีส่วนร่วมในระดับการยอมรับบริการเท่านั้นส่วนความคิดของอาร์นสไตน์ (Arnstein) นั้น เห็นว่าการมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นรูปของบันไดการมีส่วนร่วม (Participation ladder) 8 ขั้น ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 บันไดของการมีส่วนร่วม 8 ขั้น ของอาร์นสไตน์
ที่มา : ชีระพงษ์ แก้วหาญ (2543 : 154)

ในขั้นต่ำของบันไดคือขั้นถูกจัดกระทำ และขั้นที่สองคือขั้นชี้แจงนั้น เรียกว่า การมีส่วนร่วมเทียมหรือไม่มีส่วนร่วม เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าไม่ถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงในการตัดสินใจ ในกรณีนี้ จะมีกลุ่มบุคคลจำนวนน้อยที่อยู่ในอำนาจเท่านั้นทำหน้าที่ตัดสินใจ โดยไม่มีการพูดถึงเนื้อหา วิธีการของการตัดสินใจหรือตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจตัดสินใจนั้น ขั้นที่สองนี้สร้างขึ้นมาเพื่อที่จะทดแทนการมีส่วนร่วมที่แท้จริง วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสองขั้นนี้ไม่ใช่เป็นการทำให้ประชาชนเข้าถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือควบคุมโครงการ แต่จะช่วยให้ผู้กุมอำนาจอยู่ดำเนินการให้การศึกษา (Educate) หรือการชี้แจงแก่ผู้ที่เข้าร่วม

บันไดขั้นที่ 3 ถึง 5 ก้าวหน้าถึงระดับที่เรียกว่า การมีส่วนร่วมแบบพิธีกรรมหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน โดยขั้นที่ 3 ขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร และขั้นที่ 4 ขั้นปรึกษาหารือ นั้น ความเห็น

หรือข้อคิดของประชาชนได้รับการรับฟังจากผู้กุมอำนาจอยู่มากขึ้น แต่ภายใต้เงื่อนไขเหล่านี้พวกเขาไม่มีอำนาจที่จะรับประกันได้ว่า ความคิดเป็นของพวกเขาจะได้รับการเอาใจใส่จากผู้มีอำนาจเต็ม เมื่อการมีส่วนร่วมถูกจำกัดอยู่ที่ระดับเหล่านี้ จึงไม่มีทางที่จะทำการเปลี่ยนแปลงสภาพตามข้อเรียกร้องของผู้มีส่วนร่วมบางส่วนนี้ คือ ขอมให้คนไร้อำนาจ (Have-nots) ให้คำแนะนำได้ แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งสิทธิในการตัดสินใจ ของผู้มีอำนาจต่อไป

บันไดลำดับสูงขึ้น ไปเป็นระดับที่เรียกว่า อำนาจเป็นของประชาชนซึ่งเพิ่มระดับของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น ประชาชนสามารถเข้าไปสู่ขั้นที่ 6 ขึ้นเป็นหุ้นส่วน ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าร่วมในการเจรจาเพื่อผลได้ผลเสีย (Trade-offs) กับผู้มีอำนาจดั้งเดิม ส่วนในขั้นที่ 7 ขึ้นใช้อำนาจผ่านตัวแทน และขั้นที่ 8 ขึ้นควบคุม โดยประชาชน เป็นการใช้อำนาจตัดสินใจของประชาชนโดยผ่านตัวแทนหรือประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจนั่นเอง

แนวคิดการมีส่วนร่วมของอาร์นสไตน์ มองความเข้มของการมีส่วนร่วมในแง่ของการมีอำนาจในการตัดสินใจของประชาชน ซึ่งมีพิสัยของความเข้มตั้งแต่การไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเลยไปจนถึงการมีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเต็มที่

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546 : 17) ได้กล่าวถึงระดับของการมีส่วนร่วมตามหลักการทั่วไปว่าแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูล ของตน/ครอบครัว/ชุมชนของตน
- 2) การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร
- 3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่ตนมีส่วนได้เสีย โดย

แบ่งเป็น 3 กรณีแล้วแต่กิจกรรมในตนเองอยู่ในขั้นตอนใดต่อไปนี้

- ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจน้อยกว่าเจ้าของโครงการ
- ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจเท่ากับเจ้าของโครงการ
- ตนมีน้ำหนักการตัดสินใจมากกว่าเจ้าของโครงการ
- การมีส่วนร่วมทำ คือร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด
- การมีส่วนร่วมสนับสนุน คืออาจไม่มีโอกาสร่วมทำ แต่มีส่วนร่วมช่วยเหลือ

ในด้านอื่นๆ

โกวิทย์ พวงงาม (2545 : 8) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา ควรจะมี 4 ขั้นตอน คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวบ้านยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่น

ของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์ เพราะชาวชนบทจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็น ขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสารข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการวางแผน

3) การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ชาวชนบทส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีแรงงานของคนที่สามารถเข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้ชาวชนบทสามารถคิดต้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงาน และ ประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำ ไปนั้น ได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึง อาจประสบความยากลำบาก

สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด กระทรวง ศึกษาธิการ สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัย (2545 : 116) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการพัฒนา 5 ขั้น ดังนี้

1) ขั้นมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชนตลอดจนกำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

2) ขั้นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงานตลอดจนกำหนดทรัพยากรและแหล่งทรัพยากรที่ใช้

3) ขั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์โดยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน หรือเข้าร่วมบริหารงานประสานงานและดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

4) ขั้นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการพัฒนาหรือยอมรับ ผลประโยชน์อันเกิดจากการพัฒนาทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

5) ขั้นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

สรุป ระดับของการมีส่วนร่วม การแบ่งระดับของการมีส่วนร่วม สามารถแบ่งระดับความเข้มของการมีส่วนร่วมได้หลายระดับขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญของแต่ละปัจจัย เช่น ระดับการตัดสินใจ ระดับความร่วมมือ ระดับการวางแผน ระดับการแก้ไขปัญหาและสาเหตุของปัญหา ระดับการลงทุน ระดับการร่วมรับข้อมูลข่าวสาร

3.5 เงื่อนไขการมีส่วนร่วม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (อ้างถึงในสาวิตรี ช่างสาร, 2546 : 27) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีอย่างน้อย 3 ประการ คือ

- 1) ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
- 2) ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม
- 3) ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขย่อยอื่นๆ อีก ดังนี้

- ประชาชนต้องมีเวลา
- ประชาชนต้องไม่เสียค่าใช้จ่ายเกินกว่าที่คาดว่าจะได้รับผลคืนกลับมา
- ประชาชนต้องมีความสนใจ
- ประชาชนต้องสามารถสื่อสารด้วยความเข้าใจต่อกันทั้งสองฝ่าย
- ประชาชนต้องไม่รู้สึกรู้ส่าว่าเป็นผลกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่หรือ

สถานภาพ ทางสังคม

ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ (อ้างถึงในสาวิตรี ช่างสาร, 2546 : 27) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วม สรุปได้ ดังนี้

- 1) จะต้องมีเสรีภาพหรือมีทางเลือกที่จะเข้าร่วม
- 2) จะต้องมีความสามารถหรือมีพลังที่จะเข้ามามีส่วนร่วม
- 3) จะต้องรวมตัวหรือรวมกลุ่มกันอย่างมีระบบ
- 4) จะต้องเต็มใจหรือไม่ถูกบังคับที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

สรุป เงื่อนไขของการมีส่วนร่วม คือ ความพร้อม ประกอบด้วย ความเต็มใจ ความสามารถ มีเวลา และมีเสรีภาพ ซึ่งเป็นความพร้อมทางด้านศักยภาพของตนเอง

3.6 ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (อ้างถึงในสาวิตรี ช่างสาร, 2546 : 28) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับตัวชาวชนบท ตัวเจ้าหน้าที่ และระบบราชการ ที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 1) ในอดีตสังคมไทยเป็นสังคมที่มีความมั่นคง จึงไม่มีความจำเป็นในการเสริมสร้างการทำงานร่วมกัน ต่างคนต่างทำก็เพียงพอแก่การยังชีพ ชาวชนบทจึงขาดนิสัยการทำงานร่วมกันอย่างจริงจังและถาวร จะมีแต่การทำงานร่วมกันเป็นครั้งคราวเท่านั้น
 - 2) ชาวชนบทที่มีทัศนคติในแนวทางลัทธิปฏิบัตินิยม ซึ่งจะยอมรับความคิดริเริ่ม หรือของแปลกใหม่ก็ต่อเมื่อเห็นว่าจะได้ประโยชน์โดยตรงในระยะสั้น
 - 3) ชาวชนบทไม่ขอแสดงตัวเป็นศัตรูกันซึ่งหน้า รวมทั้งไม่ชอบโต้เถียงกันกับบุคคล ภายนอก เขาจึงรับทุกอย่างโดยไม่คัดค้าน แต่ในใจอาจจะไม่เห็นด้วย เมื่อถึงเวลาดำเนินการเราจะไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือเข้าไปตอนแรกแล้วขาดหายไป
 - 4) นโยบายในระบบราชการมักมาจากเบื้องบน จึงเป็นการยากลำบากที่ผู้ปฏิบัติงานในชนบท จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจดำเนินการเอง เมื่อระบบบริหารงานถูกสั่งการมาจากเบื้องต้น การประสานงานของเจ้าหน้าที่ระดับสนามของแต่ละกรม จึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก แนวทางการมีส่วนร่วมของชาวชนบทที่เจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายเข้าใจจึงแตกต่างกัน และการดำเนินงานก็แตกต่างกันตามไปด้วย
 - 5) เจ้าหน้าที่ราชการมีแนวโน้มชอบทำงานในสำนักงาน โดยเฉพาะงานในด้านเอกสารจะเสนอผู้บังคับบัญชามากกว่างานสนามอันเนื่องมาจากที่ราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ตอบสนองเบื้องบน ซึ่งจะมีผลต่อระบบการให้ความดีความชอบ การละเลยงานในภาคสนามดังกล่าวส่งผลให้ขาดความเข้าใจชนบทและข้อมูลของชุมชนอย่างแท้จริง และไม่สามารถกระตุ้นชุมชนให้มีส่วนร่วมได้ในที่สุด
 - 6) เจ้าหน้าที่บางคน บางหน่วยงานยังมีความคิดไม่ต้องการให้ชาวชนบทร่วมมือกัน และรวมตัวกันอย่างจริงจัง เพราะมีความเชื่อว่าจะทำให้ปกครองชาวบ้านได้ยากขึ้น ซึ่งเป็นการแสดงถึงทัศนคติที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
- สรุป ปัจจัยที่เป็นปัญหา อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม คือ ผลประโยชน์ที่จะได้รับ นโยบาย สังคม ทัศนคติ อุปนิสัยในการทำงาน ความคิด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทัศนีย์ เมืองแก้ว (2542 : 148) ได้ศึกษาความสัมพันธ์แบบตอบโต้ระหว่างการมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเองของสมาชิกกับการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดสงขลา พบว่า ตัวแปรด้านกายภาพและเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ รายได้สุทธิจากการทำเกษตร ระยะทางจากบ้านถึงสหกรณ์ และระยะเวลาในการเป็นสมาชิกของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรระโนด จำกัด มี

ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ในแต่ละลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด มีตัวแปรด้านกายภาพและเศรษฐกิจสังคม คือ รายได้สุทธิจากการทำการเกษตร และระยะเวลาในการเป็นสมาชิก มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ในแต่ละลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนตัวแปรด้านเศรษฐกิจสังคมอื่นๆ คือ จำนวนเงินกู้จากสหกรณ์ รวมทั้งจำนวนเงินฝากและมูลค่าหุ้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับประโยชน์ในแต่ละลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์

ชวลิต สังขพงศ์ (2544 : 99) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การศึกษารายได้ของครัวเรือน ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทักษะคิดที่มีต่อพัฒนาการ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกกลุ่มการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนอายุ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทักษะคิดที่มีต่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

ถวิล อินทรโม (2544 : 101) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง” ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร สถานภาพภายในกลุ่ม ระยะเวลาของการเป็นสมาชิก และการได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคล

กรณิศ เชื้อศิริถาวร (2544 : 83) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอหาดขันธ์ จังหวัดอุดรธานี” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรส ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ จำนวนแรงงานภายในครัวเรือน ผลตอบแทนที่ได้รับจากกลุ่ม และรายได้ของครัวเรือน ปัจจัยทางสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกแม่บ้านเกษตรกร ได้แก่ สถานภาพภายในกลุ่ม ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ระยะห่างจากบ้านถึงที่ทำการกลุ่ม ความพึงพอใจในกิจกรรมกลุ่ม ความพึงพอใจต่อคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

ชนวน เสือท้วม (2547: 67) ได้ศึกษา “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรสาม โลก จำกัด” ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการทำธุรกิจของสหกรณ์ ได้แก่ อายุ รายได้ สุทธิของครอบครัวต่อปี โอกาสของการมีส่วนร่วม การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมสหกรณ์ ค่านิยมการรวมกลุ่ม ค่านิยมพึ่งตนเอง และค่านิยมการศึกษาหาความรู้และสนใจในข่าวสาร โดยพบว่าสมาชิกที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจสหกรณ์มากกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า ส่วนสมาชิกที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและวางแผนพัฒนาสหกรณ์มากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า และสมาชิกที่มีรายได้สุทธิของครอบครัวต่อปีน้อย จะมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจสหกรณ์มากกว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้มากกว่า

นรุท พึ่งสุข (2547:59) ได้ศึกษา “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรพัฒนา จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การกู้เงินระยะสั้น การไปร่วมประชุมใหญ่สามัญ การซื้อสินค้าจากกลุ่มนำมาจำหน่าย การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ซึ่งกลุ่มจัดขึ้น การรับบริการเผยแพร่ความรู้จากเจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้องที่กลุ่มจัดขึ้น และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก ได้แก่ ตำแหน่งทางสังคม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ และการติดต่อผู้นำท้องถิ่น

วิศรุต บำรุงศรี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพิจิตร จำกัด” พบว่า (1) สมาชิกสหกรณ์ในโรงเรียนอนุบาลพิจิตร และใน โรงเรียนพิจิตรพิทยาคม มีสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่เข้าประชุมใหญ่สามัญบางปี กู้เงินสามัญ และฝากเงินออมทรัพย์ (2) สมาชิกเพศหญิงมีส่วนร่วมมากกว่าเพศชาย สมาชิกที่มีอายุ 41ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มที่อายุน้อยกว่า สมาชิกที่สมรสแล้วมีส่วนร่วมมากกว่าสมาชิกที่เป็นโสด สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงมีส่วนร่วมมากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ สมาชิกที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงมีส่วนร่วมมากกว่าสมาชิกที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานต่ำกว่า สมาชิกที่มีรายได้สุทธิของครอบครัวต่อปีมากกว่า 300,000 บาท มีส่วนร่วมมากกว่าสมาชิกที่มีรายได้ต่ำกว่า และสมาชิกที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนสมาชิกมากที่สุดส่วนมากมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจในด้านกรเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปี การกู้เงิน และการฝากเงิน (3) สมาชิกสหกรณ์ทั้งสองแห่ง ส่วนใหญ่ประสบปัญหาและอุปสรรคด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปี

อนันต์ ทับอินทร์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่าสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมโดยเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของเพศชายมากกว่าเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่รายได้และการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน ที่มีจำนวนปีที่เป็สมาชิกสหกรณ์ต่างกัน มีส่วนร่วมในผลประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ มีส่วนร่วมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีส่วนร่วม ในการประเมินผล และมีส่วนร่วม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ทิพวรรณ วณีแสง (2553:42) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับ พบว่า ด้านผลประโยชน์มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก และด้านการปฏิบัติการด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลางตามลำดับ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์นิคมในจังหวัดกระบี่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ ระดับการศึกษา รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกแตกต่างกัน แต่อายุ ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก มีระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิก ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก และศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556 จำนวนสมาชิก 1,105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากำหนดขนาดโดยวิธีการคำนวณใช้สูตร Taro Yamane ซึ่งกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลทั้งหมด จำนวน 294 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดยกำหนดค่า $e = 0.05$

$N =$ จำนวนสมาชิกทั้งหมด

$$n = \frac{1,105}{1 + 1,105 (0.05)^2}$$

$$= 294$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ซึ่งจัดทำขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุง จากนั้นนำแบบสอบถามหลังจากปรับปรุงแล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ

2.1.2 นำข้อมูลและแนวทางที่ได้จากเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถาม

2.1.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ตลอดจนสำนวนภาษา แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจน ถูกต้อง สมบูรณ์ และตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนแบบสอบถามมีความสมบูรณ์

2.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง

2.1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดสอบ (Try – Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยเลือกทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสุราษฎร์ธานี จำกัด จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยการหาความสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ของครอนบาค (Cronbach) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, วิทยานิพนธ์ หน้าที่ 6 – 10 : 2551) ได้เท่ากับ 0.915

2.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วใช้ในการเก็บข้อมูล

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน รายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของสมาชิกของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ เพื่อทราบตัวแปรอิสระเกี่ยวกับเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก มีข้อความที่มีลักษณะเชิงบวก ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิก การมีส่วนร่วม

ร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ มีคำถามทั้งสิ้น จำนวน 32 ข้อ ประกอบด้วย

1) ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิก มีคำถาม 7 ข้อ

การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกมี

ดังนี้

มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกครั้ง
 มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกือบทุกครั้ง
 ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสามปีครั้ง
 น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนานๆครั้ง
 น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแทบไม่มีเลย

2) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก มีคำถาม 8 ข้อ

การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกมี ดังนี้
 มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกครั้ง
 มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกือบทุกครั้ง
 ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสามปีครั้ง
 น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนานๆครั้ง
 น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแทบไม่มีเลย

3) ระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสหกรณ์ของสมาชิก มีคำถาม 5 ข้อ

การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกมี ดังนี้

มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/
 ฝากเงิน/กู้เงินและรับสวัสดิการผ่านของ
 สหกรณ์ส่วนมาก
 มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/
 ฝากเงิน/กู้เงินและรับสวัสดิการผ่านของ
 สหกรณ์เกินกว่าร้อยละ 70 ของทั้งหมด
 ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/
 ฝากเงิน/กู้เงินและรับสวัสดิการผ่านของ
 สหกรณ์เกินกว่าร้อยละ 50 ของทั้งหมด
 น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/
 ฝากเงิน/กู้เงินและรับสวัสดิการผ่านของ

สหกรณ์เกินกว่าร้อยละ 30 ของทั้งหมด
 น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/
 ฝากเงิน/กู้เงินและรับสวัสดิการผ่านของ
 สหกรณ์น้อยกว่า ร้อยละ 30 ของทั้งหมด

4) ระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกมี คำถาม 6 ข้อ
 การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกมี ดังนี้
 มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ
 ทุกครั้ง
 มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ
 เกือบทุกครั้ง
 ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ
 สามปีครั้ง
 น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ
 นานๆครั้ง
 น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ
 แทบไม่มีเลย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยปัญหา
 อุปสรรค และข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิดซึ่งจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการตอบ
 แบบสอบถามของสมาชิก ซึ่งใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอน
 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 หนังสือขอความร่วมมือ เสนอประธานกรรมการสหกรณ์ประสานไปยังสมาชิก
 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการศึกษา

3.2 เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 294 ชุด จากกลุ่มตัวอย่าง มา
 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์แล้วมาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้ (กัลยา วานิชย์ บัญชา 2546 : 258)

4.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อทราบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อทราบการกระจายของข้อมูล

4.3 ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติที (t-test) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก ตามตัวแปรลักษณะบุคคลของสมาชิก โดยทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

4.4 ทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test หรือ One – way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูลตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบความแตกต่างในเชิงสถิติจะทำการทดสอบการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) โดยวิธี LSD (Least Significant Different)

4.5 หาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

4.6 การหาค่าระดับคะแนนจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ สำหรับเกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยคะแนนใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981 : 182) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.67 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.34- 3.66 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00 - 2.33 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับน้อย

เกณฑ์การประเมินในภาพรวมส่วนใหญ่จะประกอบด้วย 3 - 6 ระดับ ซึ่งเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับจะเป็นที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากกำหนดรายละเอียดง่าย โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย (อยู่ระดับกลาง) สูงกว่าค่าเฉลี่ย และต่ำกว่าค่าเฉลี่ย นอกจากง่ายต่อการกำหนดค่า และยังง่ายต่อการให้คะแนน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างระดับนั้น จะชัดเจน แต่ถ้าใช้ 5 หรือ 6 ระดับ ความแตกต่างระหว่างระดับจะแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ซึ่งให้คะแนนยาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปฎิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิก จำนวน 294 คน แล้วประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเสนอรายละเอียดตามลำดับคือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้ คือ

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Sig	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (F-test)
df	แทน	ค่าความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ค่าผลรวมของกำลังสองของการเบี่ยงเบน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (Mean of Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิก

ผลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปของสมาชิกจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์

n = 294		
สภาพทั่วไปของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	121	41.2
หญิง	173	58.8
อายุ		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	59	20.1
31 – 40 ปี	57	19.4
41 – 50 ปี	83	28.2
51 ปี ขึ้นไป	95	32.3
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	159	54.1
มัธยมศึกษา / ปวช.	135	45.9
รายได้		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท	165	56.1
30,001 - 50,000 บาท	112	38.1
50,001 - 70,000 บาท	17	5.8
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		
ต่ำกว่า 5 ปี	47	16.0
6 – 10 ปี	98	33.3
11 – 15 ปี	42	14.3
16 ปี ขึ้นไป	107	36.4

จากตารางที่ 4.1 สภาพทั่วไปของสมาชิก พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิงร้อยละ 58.8 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 41.2 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่อายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 โดยมีอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.4 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าสมาชิกเกินครึ่งมีการศึกษาอยู่ในช่วงระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 54.1 และรองลงมามีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 45.9 เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่าเกินครึ่งมีรายได้มากกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.1 และมีรายได้เท่ากับ 50,000 - 70,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.8 เมื่อจำแนกตามจำนวนปีที่ เป็นสมาชิก พบว่าส่วนใหญ่อายุมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมามีระยะเวลาเป็นสมาชิก 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 - 15 ปี 16.80 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.3

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์

n = 294		
ตัวแปรที่ศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากแหล่งต่างๆ		
เจ้าหน้าที่สหกรณ์	252	85.7
การประชุมของสหกรณ์	216	73.5
สมาชิกสหกรณ์	188	63.9
บอร์ดประชาสัมพันธ์	47	16.0
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	1	0.3
แผ่นพับ โปสเตอร์	1	0.3
ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากแหล่งต่างๆ		
รับรู้เป็นบางครั้ง	90	30.6
รับรู้ค่อนข้างบ่อย	84	28.6
รับรู้เป็นประจำ	120	40.8
รวม	294	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิกส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 85.7 รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ สหกรณ์จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ รองลงมารับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชุมของสหกรณ์ และ สมาชิกสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 73.5 และ 63.9 ตามลำดับ สำหรับความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับสหกรณ์ส่วนมาก รับรู้เป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 40.8 รับรู้เป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.6 และรับรู้ค่อนข้างบ่อย คิดเป็นร้อยละ 28.6

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูป ที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก แสดงดังตารางที่ 4.3 – 4.7

ตารางที่ 4.3 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.05	0.87	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	2.65	0.85	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	2.27	0.74	น้อย
การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ	2.25	0.93	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.56	0.68	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 3.05 และ 2.65 ตามลำดับ ส่วนการมีส่วนร่วมในการ ดำเนินธุรกิจ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.27 และ 2.25 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์แต่ละด้านโดย จำแนกเป็นรายชื่อ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิออกเสียง เลือกตั้งคณะกรรมการในที่ประชุมใหญ่	3.43	0.88	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในที่ประชุมใหญ่	3.11	1.07	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการขอ อนุมัติงบประมาณประจำปีในที่ประชุมใหญ่	2.95	1.14	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบ ของสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่	3.00	1.15	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมตัดสินใจรับสมาชิกใหม่ ของสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่	2.82	1.22	ปานกลาง
6. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอื่นๆ ที่ต้องผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์	3.00	1.10	ปานกลาง
7. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอื่นๆ ที่ต้องผ่านที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี	3.10	1.03	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.05	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อทุกด้านของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการ 3.43 การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม 3.11 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการขออนุมัติงบประมาณประจำปี 2.95 การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบ ของสหกรณ์ 3.00 การมีส่วนร่วมตัดสินใจรับสมาชิกใหม่ของสหกรณ์ 2.82 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอื่นๆที่ต้องผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ 3.00 และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอื่นๆที่ต้องผ่านที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 3.10

ตารางที่ 4.5 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมในการกำหนดแผน ปฏิบัติงานประจำปีของสหกรณ์	2.65	1.05	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ข้อคิดเห็นการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	2.72	0.98	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ ดำเนินการของสหกรณ์	2.70	1.11	ปานกลาง
4. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น ประธานกลุ่ม / เลขานุการกลุ่มสมาชิกของสหกรณ์	2.55	1.16	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การดำเนินงานของสหกรณ์	2.53	1.17	ปานกลาง
6. การมีส่วนร่วมในการร่าง/เสนอแนะกฎระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ให้ทันเหตุการณ์	2.42	1.03	ปานกลาง
7. การมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ เกี่ยวกับสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์	2.60	0.97	ปานกลาง
8. การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิก สหกรณ์	3.10	0.94	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.65	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.65 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีของสหกรณ์ การเสนอแนะข้อคิดเห็นการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การเป็นคณะกรรมการดำเนินการ/ประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มของสหกรณ์ การตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ การร่าง/เสนอแนะกฎระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ให้ทันเหตุการณ์ การกำหนดกฎเกณฑ์ เกี่ยวกับสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์ และ การประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งการมีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.6 ระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การขายผลผลิตให้กับสหกรณ์	1.41	0.72	น้อย
2. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การซื้อสินค้าจากสหกรณ์	2.24	1.02	น้อย
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การฝากเงินกับสหกรณ์	2.49	1.03	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การกู้เงินจากสหกรณ์	2.36	1.17	ปานกลาง
5. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การรับเงินปันผล / เงินเฉลี่ยคืนของสมาชิกสหกรณ์	2.88	1.08	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.27	0.74	น้อย

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์ การมีส่วนร่วมในการกู้เงินจากสหกรณ์ และ ส่วนการมีส่วนร่วมในการรับเงินปันผล / เงินเฉลี่ยคืนของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.49 2.36 และ 2.88 ส่วนการมีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ และ การมีส่วนร่วมในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.7 ระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์	2.08	0.98	น้อย
2. การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้	2.38	0.91	ปานกลาง
3การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก	2.29	1.11	น้อย
4. การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจการรวบรวมผลผลิต	2.32	1.16	น้อย
5. การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจซื้อ	2.24	1.08	น้อย
6.การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี	2.22	1.04	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.25	0.93	น้อย

จากตารางที่ 4.7 พบว่าสมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.25 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการควบคุมตรวจสอบด้านการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจการรวบรวมผลผลิต การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจซื้อ และการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างสมาชิกที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว(ต่อเดือน) ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน โดยใช้แสดงการทดสอบค่า t-test ค่า F-test และเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธี LSD (Least Significant Different)

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การพิจารณาความแตกต่างของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งโดยรวมและแต่ละด้าน เพื่อให้ทราบผลของความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์เมื่อสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ของกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนแปลงไป โดยสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานคือ สถิติ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น 2 กลุ่ม จำนวน 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ ส่วนสถิติ F-test (Oneway ANOVA) กรณีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่า 2 กลุ่ม จำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานทางสถิติ เพื่อทดสอบความแตกต่างของสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิก
เพศชายและเพศหญิง

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิก	เพศ				t	Sig
	ชาย(n=202)		หญิง(n=109)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.20	0.91	2.95	0.83	2.45	0.39
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	2.92	0.80	2.47	0.83	4.61	0.95
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	2.36	0.80	2.21	0.68	1.79	0.02*
การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ	2.55	0.95	2.04	0.85	4.78	0.08
เฉลี่ยรวม	2.76	0.73	2.42	0.04	4.33	0.00**

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 4.8

และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ ที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ของสมาชิกสหกรณ์ที่มีเพศที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน

n = 294

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิก	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.07	1.02	1.33	0.26
	ภายในกลุ่ม	290	222.22	0.76		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	21.91	7.30	11.16	0.00*
	ภายในกลุ่ม	290	189.85	0.65		
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	7.52	2.50	4.73	0.00*
	ภายในกลุ่ม	290	153.41	0.52		
การมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	3	25.15	8.38	10.61	0.00*
	ภายในกลุ่ม	290	229.10	0.79		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	6.37	2.12	4.67	0.03*
	ภายในกลุ่ม	290	131.88	0.45		

หมายเหตุ การแบ่งกลุ่มอายุเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี 2) อายุ 31 – 40 ปี
3) อายุ 41 – 50 ปี 4) อายุ 51 ปีขึ้นไป

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมาชิกสหกรณ์ ที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งสามด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ดังนั้น จึงต้องทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการ ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ระหว่างสมาชิกที่มีอายุต่างกัน โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Different) ดังตาราง 4.10 – 4.12

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

อายุ	\bar{X}	S.D.	≤ 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
< = 30 ปี	3.02	0.70	-	-	-	-
31 – 40 ปี	2.74	0.75	0.06	-	-	-
41 – 50 ปี	2.75	0.70	0.04	0.96	-	-
51 ปี ขึ้นไป	2.29	0.96	0.00**	0.00**	0.00**	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.65	0.85				

จากตารางที่ 4.10 พบว่าสมาชิกที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 41 – 50 ปี และอายุ 51 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อายุ 31 – 40 ปี มีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และอายุ 41 - 50 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

อายุ	\bar{X}	S.D.	≤ 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
< = 30 ปี	2.42	0.73	-	-	-	-
31 – 40 ปี	2.24	0.88	0.20	-	-	-
41 – 50 ปี	2.04	0.76	0.00**	0.09	-	-
51 ปี ขึ้นไป	2.40	0.57	0.92	0.19	0.00**	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.27	0.74				

จากตารางที่ 4.11 พบว่าสมาชิกที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีส่วนร่วมในผลประโยชน์แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 41 – 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสมาชิกที่มีอายุ 41 – 50 ปี มีส่วนร่วมในผลประโยชน์แตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ

อายุ	\bar{X}	S.D.	≤ 30 ปี	31 – 40 ปี	41 – 50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
≤ 30 ปี	2.55	0.64	-	-	-	-
31 – 40 ปี	2.54	0.92	0.98	-	-	-
41 – 50 ปี	2.28	0.77	0.08	0.08	-	-
51 ปี ขึ้นไป	1.85	1.06	0.00**	0.00**	0.00**	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.25	0.93				

จากตารางที่ 4.12 พบว่าสมาชิกที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบแตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อายุ 31 – 40 ปี มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบแตกต่างจากสมาชิกที่มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และอายุ 41 – 50 ปี มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบแตกต่างจากสมาชิกที่มี และอายุ 51 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ของสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

n = 294

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิก	ระดับการศึกษา				t	Sig
	ประถมศึกษา (n=159)		มัธยมศึกษา/ปวช. (n=135)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.08	0.85	3.02	0.90	0.56	0.57
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	2.53	0.89	2.80	0.76	-2.80	0.00**
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	2.31	0.71	2.22	0.77	1.01	0.31
การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ	2.11	0.94	2.42	0.89	-2.86	0.00**
เฉลี่ยรวม	2.51	0.67	2.62	0.70	-1.35	0.17

หมายเหตุ การแบ่งกลุ่มระดับการศึกษาเป็น 4 กลุ่ม คือ 1)ประถมศึกษา 2)มัธยมศึกษา

3) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า 4) ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

แต่ผลการศึกษาได้ข้อมูลที่น่าสนใจ วิเคราะห์โดยแบ่งกลุ่มระดับการศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ

1)ประถมศึกษา 2)มัธยมศึกษา

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมาชิกสหกรณ์ ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.57 และ 0.30 ตามลำดับ ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งสองด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4.13

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มี
รายได้ของครอบครัวต่างกัน

n = 294

การมีส่วนร่วม	แหล่งความ					
	แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.79	1.39	1.82	0.16
	ภายในกลุ่ม	291	222.50	0.76		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.26	2.13	2.99	0.05*
	ภายในกลุ่ม	291	207.50	0.71		
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2	10.63	5.31	10.29	0.00**
	ภายในกลุ่ม	291	150.30	0.51		
การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.63	1.81	2.10	0.12
	ภายในกลุ่ม	291	250.62	0.86		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.03	0.07	0.92
	ภายในกลุ่ม	291	138.18	0.47		

หมายเหตุ การแบ่งกลุ่มรายได้ต่อเดือนเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท
2) รายได้ 30,001 – 50,000 3) รายได้ 50,001 – 70,000 บาท 4) รายได้ 70,001 บาทขึ้นไป

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมาชิกสหกรณ์ ที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีระดับการ
มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อ
วิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการควบคุม
ตรวจสอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.16 และ 0.12 ตามลำดับ ส่วนการมี
ส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.00 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ดังนั้น จึงต้องทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการ
ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ระหว่างสมาชิกที่มีรายได้ต่างกันโดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant
Different) ดังตาราง 4.15 – 4.16

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีรายได้ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

รายได้ บาท	\bar{X}	S.D.	$\leq 30,000$ บาท	30,001 – 50,000 บาท	50,001 – 70,000 บาท
$\leq 30,000$	2.57	0.83	-	-	-
30,001 – 50,000	2.71	0.89	0.18	-	-
50,001 – 70,000	3.06	0.46	0.02*	0.11	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.65	0.85			

จากตารางที่ 4.15 พบว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท มีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างจากสมาชิกที่มีรายได้ 50,001 – 70,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีรายได้ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

รายได้ บาท	\bar{X}	S.D.	$\leq 30,000$ บาท	30,001 – 50,000 บาท	50,001 – 70,000 บาท
$\leq 30,000$	2.43	0.65	-	-	-
30,001 – 50,000	2.10	0.78	0.05*	-	-
50,001 – 70,000	1.84	0.91	0.78	0.23	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.27	0.74			

จากตารางที่ 4.16 พบว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท มีส่วนร่วมในผลประโยชน์แตกต่างจากสมาชิกที่มีรายได้ 30,001 – 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้ง 4 ด้าน ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน

n = 294

การมีส่วนร่วม	แหล่งความ					
	แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	15.24	5.08	7.01	0.00**
	ภายในกลุ่ม	290	210.04	0.72		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	37.97	12.65	21.11	0.00**
	ภายในกลุ่ม	290	173.79	0.59		
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	18.24	6.08	12.35	0.00**
	ภายในกลุ่ม	290	142.69	0.49		
การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	3	34.33	11.44	15.09	0.00**
	ภายในกลุ่ม	290	219.92	0.75		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	21.74	7.24	18.04	0.00**
	ภายในกลุ่ม	290	116.51	0.40		

หมายเหตุ การแบ่งกลุ่มระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็น 4 กลุ่ม คือ 1) น้อยกว่า 5 ปี
2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมาชิกสหกรณ์ ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 4 ด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4.17

ดังนั้น จึงต้องทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Different) ดังตาราง 4.18 – 4.21

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกันด้านการมีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจ

ระยะเวลา การเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	≤ 5 ปี	6 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 ปี ขึ้นไป
≤ 5 ปี	3.56	0.54	-	-	-	-
6 – 10 ปี	3.02	0.78	0.00**	-	-	-
11 – 15 ปี	2.93	0.84	0.00**	0.55	-	-
16 ปี ขึ้นไป	2.91	1.00	0.00**	0.33	0.88	-
ค่าเฉลี่ยรวม	3.05	0.87				

จากตารางที่ 4.18 พบว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 15 ปี และระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกันด้านการมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงาน

ระยะเวลา การเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	≤ 5 ปี	6 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 ปี ขึ้นไป
≤ 5 ปี	3.42	0.57	-	-	-	-
6 – 10 ปี	2.60	0.66	0.00**	-	-	-
11 – 15 ปี	2.72	0.67	0.00**	0.43	-	-
16 ปี ขึ้นไป	2.34	0.95	0.00**	0.01	0.00**	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.65	0.85				

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 15 ปี และระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 - 10 ปี มีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 - 15 ปี มีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกันด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	≤ 5 ปี	6 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 ปี ขึ้นไป
≤ 5 ปี	2.67	0.63	-	-	-	-
6 – 10 ปี	2.34	0.79	0.00**	-	-	-
11 – 15 ปี	1.78	0.57	0.00**	0.00**	-	-
16 ปี ขึ้นไป	2.23	0.68	0.00**	0.27	0.00**	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.27	0.74				

จากตารางที่ 4.20 พบว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 15 ปี และระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 - 10 ปี มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 - 15 ปี มีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงาน แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกันด้านการมีส่วนร่วมในการ
ควบคุมตรวจสอบ

ระยะเวลา การเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	≤ 5 ปี	6 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 ปี ขึ้นไป
≤ 5 ปี	2.90	0.67	-	-	-	-
6 – 10 ปี	2.36	0.99	0.00**	-	-	-
11 – 15 ปี	2.17	0.71	0.00**	0.24	-	-
16 ปี ขึ้นไป	1.90	0.88	0.00**	0.00**	0.08	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.25	0.93				

จากตารางที่ 4.21 พบว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีส่วนร่วมในด้านการควบคุมตรวจสอบแตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี ระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 15 ปี และระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 - 10 ปี มีส่วนร่วมในด้านการควบคุมตรวจสอบ แตกต่างจากสมาชิกที่มีระยะเวลาเป็นสมาชิก 16 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกสหกรณ์ ที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน

n = 294

การมีส่วนร่วม	แหล่งความ					
	แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	97.83	48.91	111.68	0.00**
	ภายในกลุ่ม	291	127.45	0.43		
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	70.33	35.16	72.35	0.00**
	ภายในกลุ่ม	291	141.43	0.48		
การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2	18.89	9.44	19.35	0.00**
	ภายในกลุ่ม	291	142.04	0.48		
การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	56.05	28.02	41.15	0.00**
	ภายในกลุ่ม	291	198.20	0.68		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	56.15	28.07	99.51	0.00**
	ภายในกลุ่ม	291	82.10	0.28		

หมายเหตุ การแบ่งกลุ่มการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์เป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) รับรู้เป็นบางครั้ง
- 2) รับรู้ค่อนข้างบ่อย
- 3) รับรู้เป็นประจำ

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สมาชิกสหกรณ์ ที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 4 ด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4.22

ดังนั้น จึงต้องทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน โดยใช้วิธีการ LSD ดังตาราง 4.23 – 4.26

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน ด้านการมีส่วนร่วม
ในการตัดสินใจ

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	รับรู้ เป็นบางครั้ง	รับรู้ ค่อนข้างบ่อย	รับรู้ เป็นประจำ
รับรู้เป็นบางครั้ง	2.19	0.65	-	-	-
รับรู้ค่อนข้างบ่อย	3.42	0.46	0.00**	-	-
รับรู้เป็นประจำ	3.45	0.77	0.00**	0.76	-
ค่าเฉลี่ยรวม	3.05	0.87			

จากตารางที่ 4.23 พบว่าสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารบางครั้ง มีส่วนร่วมในการ
ตัดสินใจแตกต่างจากสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารค่อนข้างบ่อย และ รับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็น
ประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกันด้านการมีส่วนร่วมใน
การดำเนินงาน

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	รับรู้ เป็นบางครั้ง	รับรู้ ค่อนข้างบ่อย	รับรู้ เป็นประจำ
รับรู้เป็นบางครั้ง	1.92	0.41	-	-	-
รับรู้ค่อนข้างบ่อย	2.93	0.66	0.00**	-	-
รับรู้เป็นประจำ	3.01	0.86	0.00**	0.44	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.65	0.85			

จากตารางที่ 4.24 พบว่าสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารบางครั้ง มีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานแตกต่างจากสมาชิกที่มีมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารค่อนข้างบ่อย และ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร
เป็นประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกันด้านการมีส่วนร่วมใน
ผลประโยชน์

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	รับรู้	รับรู้	รับรู้
			เป็นบางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	เป็นประจำ
รับรู้เป็นบางครั้ง	1.90	0.55	-	-	-
รับรู้ค่อนข้างบ่อย	2.38	0.84	0.00**	-	-
รับรู้เป็นประจำ	2.48	0.68	0.00**	0.29	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.27	0.74			

จากตารางที่ 4.25 พบว่าสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารบางครั้ง มีส่วนร่วมใน
ผลประโยชน์แตกต่างจากสมาชิกที่มีมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารค่อนข้างบ่อย และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
เป็นประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพหุคูณของการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
ของสมาชิกที่มีรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกันด้านการมีส่วนร่วมในการ
ควบคุมตรวจสอบ

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	\bar{X}	S.D.	รับรู้	รับรู้	รับรู้
			เป็นบางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	เป็นประจำ
รับรู้เป็นบางครั้ง	1.60	0.58	-	-	-
รับรู้ค่อนข้างบ่อย	2.62	0.92	0.00**	-	-
รับรู้เป็นประจำ	2.48	0.89	0.00**	0.25	-
ค่าเฉลี่ยรวม	2.25	0.93			

จากตารางที่ 4.26 พบว่าสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารบางครั้ง มีส่วนร่วมในการ
ควบคุมตรวจสอบแตกต่างจากสมาชิกที่มีมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารค่อนข้างบ่อย และรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารเป็นประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 สรุปการทดสอบสมมติฐานระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ในแต่ละด้านกับตัวแปรที่ศึกษา

ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด (ตัวแปรอิสระ)	ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด (ตัวแปรตาม)									
	รวม		การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ		การมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน		การมีส่วนร่วม ในผลประโยชน์		การมีส่วนร่วม ในการควบคุม ตรวจสอบ	
	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง	แตกต่าง	ไม่แตกต่าง
เพศ	/		/		/		/		/	
อายุ	/		/		/		/		/	
ระดับการศึกษา		/		/		/		/		/
รายได้ของครอบครัว (ต่อเดือน)		/		/		/		/		/
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	/		/		/		/		/	
การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์	/		/		/		/		/	

จากตารางที่ 4.27 พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก มีความแตกต่างกันระหว่าง เพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ สำหรับ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว (ต่อเดือน) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.28 ข้อเสนอแนะในการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ให้สหกรณ์มีสินค้าจำหน่ายให้สมาชิกที่หลากหลายครอบคลุมความต้องการของสมาชิกสหกรณ์และราคาถูกกว่าท้องตลาด	6
2. ให้สหกรณ์จัดตั้ง ประชาสัมพันธ์ประจำกลุ่มสมาชิก	2
3. ให้สหกรณ์รับซื้อผลผลิตของสมาชิกในราคาที่สูงกว่าท้องตลาดและจ่ายเป็นเงินสดทุกวัน	1

จากตารางที่ 4.28 พบว่าจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 294 ชุด มีผู้เสนอแนะจำนวน 9 คน และสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ มีสมาชิกต้องการให้สหกรณ์มีสินค้าจำหน่ายให้สมาชิกที่หลากหลายครอบคลุมความต้องการของสมาชิกสหกรณ์และราคาถูกกว่าท้องตลาด มากที่สุด ความถี่ 6 รองลงมาให้สหกรณ์จัดตั้ง ประชาสัมพันธ์ประจำกลุ่มสมาชิก ความถี่ 2 และให้สหกรณ์รับซื้อผลผลิตของสมาชิกในราคาที่สูงกว่าท้องตลาดและจ่ายเป็นเงินสดทุกวัน ความถี่ 1 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิก ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก และศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก ผู้ศึกษาขอเสนอสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 สภาพทั่วไปของสมาชิก และการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก

สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า

1) สภาพทั่วไปของสมาชิก พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีเพศหญิงร้อยละ 58.8 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 41.2 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 โดยมีอายุ 31 – 40 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.4 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าสมาชิกเกินครึ่งมีการศึกษาอยู่ในช่วงระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 54.1 และรองลงมามีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 45.9 เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่าเกินครึ่งมีรายได้มากกว่าหรือเท่ากับ 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.1 และมีรายได้เท่ากับ 50,000 - 70,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.8 เมื่อจำแนกตามจำนวนปีที่ เป็นสมาชิก พบว่าส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมามีระยะเวลาเป็นสมาชิก 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.3 และมีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 - 15 ปี 16.80 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.3

2) การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.7 รองลงมารับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชุมของสหกรณ์ และ สมาชิกสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 73.5 และ 63.9 ตามลำดับ สำหรับความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร

เกี่ยวกับสหกรณ์นั้นรับรู้เป็นประจำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.8 รับรู้เป็นบางครั้ง ร้อยละ 30.6 และรับรู้ค่อนข้างบ่อย เพียงร้อยละ 28.6

1.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน บ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า

1) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.05 และ 2.65 ตามลำดับ ส่วนการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.27 และ 2.25 ตามลำดับ

2) ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการในที่ประชุมใหญ่ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการขออนุมัติงบประมาณประจำปีในที่ประชุมใหญ่ การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ การมีส่วนร่วมตัดสินใจรับสมาชิกใหม่ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอื่นๆที่ต้องผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องอื่นๆที่ต้องผ่านที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี อยู่ในระดับปานกลางทุกๆด้าน

3) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีของสหกรณ์ การเสนอแนะข้อคิดเห็นการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การเป็นคณะกรรมการดำเนินการ/ประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มของสหกรณ์ การตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์ การร่าง/เสนอแนะกฎระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ให้ทันเหตุการณ์ การกำหนดกฎเกณฑ์ เกี่ยวกับสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์ และ การประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์ ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

4) ระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการฝากเงินกับสหกรณ์ การมีส่วนร่วมในการกู้เงินจากสหกรณ์ และ ส่วนการมีส่วนร่วมในการรับเงินปันผล / เฉลี่ยคืนของสมาชิกสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการมีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ และ การมีส่วนร่วมในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ อยู่ในระดับน้อย

5) ระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ พบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการควบคุมตรวจสอบด้านการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจการรวบรวมผลผลิต การควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจซื้อ และการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

6) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ระหว่างสมาชิกที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกัน โดยใช้แสดงการทดสอบค่า t-test และ ค่า F-test พบว่า

(1) ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ทั้ง 4 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกเพศชายและเพศหญิง ของสมาชิกที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

(2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ทั้งภาพรวมและรายด้าน ของสมาชิกที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมพบว่าสมาชิกที่มีการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์การเกษตรปศุสัตว์ที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งสองด้าน

(4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ ส่วนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งสองด้าน

(5) การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกันในภาพรวม พบว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

(6) การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ของสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกันในภาพรวม พบว่าสมาชิกที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

1.3 ข้อเสนอแนะจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า

สมาชิกสหกรณ์ จำนวน 294 คน มีผู้เสนอแนะจำนวน 9 คน และสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ มีสมาชิกต้องการให้สหกรณ์มีสินค้าจำหน่ายให้สมาชิกที่หลากหลายครอบคลุมความต้องการของสมาชิกสหกรณ์และราคาถูกกว่าท้องตลาด มากที่สุด ความถี่ 6 รองลงมาให้สหกรณ์จัดตั้ง ประชาสัมพันธ์ประจำกลุ่มสมาชิก ความถี่ 2 และให้สหกรณ์รับซื้อผลผลิตของสมาชิกในราคาที่สูงกว่าท้องตลาดและจ่ายเป็นเงินสดทุกวัน ความถี่ 1 ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน พบว่า สมาชิกมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง แต่มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ทับอินทร์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วม

โดยเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในระดับปานกลาง แต่การมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ในระดับน้อย การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน บ้านต้นมะพร้าว จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกแตกต่างกัน แต่ระดับการศึกษา และรายได้ของครอบครัว(ต่อเดือน) มีระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การที่ผลการศึกษาพบว่า สมาชิก มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน สมาชิกมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง แต่การมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ อยู่ในระดับน้อย อาจเกิดจากเหตุผลหลายประการ เช่น 1) ในพื้นที่ที่สหกรณ์ตั้งอยู่มีการแข่งขันทางการค้าค่อนข้างสูง เช่น ตลาดนัด ร้านสะดวกซื้อ 2) สมาชิกสหกรณ์เห็นว่า การควบคุมตรวจสอบ เป็นหน้าที่เฉพาะของผู้ตรวจสอบกิจการ จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบน้อย เป็นต้น

2.2 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กับระดับการศึกษาและรายได้ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ทับอินทร์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตร ทรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมโดยเฉลี่ยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่รายได้และการศึกษาดังกล่าว มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การที่ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กับ ระดับการศึกษา และรายได้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเกิดจากการที่สหกรณ์ให้บริการสมาชิก โดยไม่เลือก ระดับการศึกษา ไม่เลือกรายได้ ของสมาชิกสหกรณ์ ทุกคนมีความเท่าเทียมกันในการใช้บริการของสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสหกรณ์ของ องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (The International Cooperative Alliance : ICA) ปี 1995 แสดงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของการสหกรณ์ ว่า เป็นองค์กรที่ยึดถือวิถีการประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนมีสิทธิความเสมอภาคกัน

2.3 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กับเพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ วัฒนแสง (2553 : 42) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร ในจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า มีส่วนร่วมโดยเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกของสหกรณ์นิคมในจังหวัดกระบี่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าเพศ มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ทับอินทร์ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตร กรป.กลาง มะปรางมัน ปัตตานี จำกัด จังหวัดปัตตานี มีส่วนร่วมโดยเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตาม จำนวนปีที่ เป็นสมาชิกสหกรณ์ต่างกัน มีส่วนร่วมในผลประโยชน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ มีส่วนร่วมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การที่ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กับเพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเกิดจากความแตกต่างของเพศทำให้การมีส่วนร่วมต่างกัน วุฒิปววะสมาชิกสหกรณ์ที่มีสูงขึ้น จะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นตามวัย ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับระยะเวลาการเป็นสมาชิก เมื่อสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกในสหกรณ์นานขึ้น ความรู้สึกสำนึกถึงความเป็นเจ้าของสหกรณ์ร่วมกันสูงขึ้น ซึ่งทำให้สมาชิกสหกรณ์ มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเมื่อสมาชิกรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์อยู่เป็นประจำ ทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ในการตัดสินใจ การดำเนินงาน ในผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ที่สูงขึ้น ตามลำดับ

2.4 ข้อเสนอแนะ จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 294 ชุด มีผู้เสนอแนะจำนวน 9 คน และสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ มีสมาชิกต้องการให้สหกรณ์ดำเนินการ 2 ด้าน ได้แก่

- (1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คือ ให้สหกรณ์จัดตั้ง ประชาสัมพันธ์ประจำกลุ่มสมาชิก
- (2) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ คือ ให้สหกรณ์มีสินค้าจำหน่ายให้สมาชิกที่

หลากหลายครอบคลุมความต้องการของสมาชิกสหกรณ์และราคาสูงกว่าท้องตลาด ให้สหกรณ์รับซื้อผลผลิตของสมาชิกในราคาที่สูงกว่าท้องตลาดและจ่ายเป็นเงินสดทุกวัน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว ควรมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของ

สหกรณ์

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ส่งผลถึงการร่วมดำเนินธุรกิจของสมาชิกอยู่ในระดับน้อย และเพื่อให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้น สหกรณ์ควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกมากขึ้น เกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมทั้งในด้านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการในที่ประชุมใหญ่ การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ การตัดสินใจการขออนุมัติงบประมาณประจำปีในที่ประชุมใหญ่ การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบของสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่ การตัดสินใจรับสมาชิกใหม่ของสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่ การตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ และการตัดสินใจในเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องผ่านที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีโอกาสที่จะเกิดการตัดสินใจรับกิจการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนหรือครอบครัว/ชุมชน ของตน เพราะหากสมาชิกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแล้วผลที่เกิดขึ้นย่อมสอดคล้องกับความต้องการ ตรงปัญหาที่ตนประสบ รวมถึงการเกิดความรู้สึกผูกพัน รักห่วงแหน รู้สึกเป็นเจ้าของของต้องดูแลรักษา ซึ่งตามระบบสหกรณ์ สมาชิกมีฐานะเป็นเจ้าของ ผู้บริหารควบคุมตรวจสอบ และผู้ใช้บริการ รวมถึงต้องมีระบบการส่งต่อจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นให้สหกรณ์คงอยู่อย่างถาวร ไม่ใช่กลุ่มชั่วคราวที่เปรียบเสมือนไม้ขีดไฟ ที่จุดประกายสว่างที่ปุมเชื้อเพลิงเมื่อไฟลามมาถึงก้านที่ถือก็ต้องปล่อยวาง ปล่อยทิ้ง ไม่คงทนถาวร ดังนั้น สหกรณ์ควรดำเนินการ เช่น

(1) วางระบบการเลือกสรรผู้นำกลุ่มสมาชิก เช่น ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม ให้มีประสิทธิภาพ ให้ได้ผู้นำที่มีภาวะผู้นำ มีจิตอาสา มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เสียสละสามารถนำองค์กรระดับกลุ่มสมาชิกได้ตามเจตนารมณ์ของระบบสหกรณ์ ทั้งนี้ อาจจัดชั้นสมาชิกเพื่อคัดกรองสมาชิกที่จะสมัครผู้นำกลุ่มในเบื้องต้น การใช้วิธีการชี้เป้าบุคคลที่เห็นว่าเหมาะสม

ในกรณีจำเป็น รวมถึงการจัดอบรมความรู้แก่ประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มคนใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รู้บทบาทหน้าที่ ฯลฯ

(2) สหกรณ์ต้องวางระบบให้กลุ่มสมาชิกขับเคลื่อน มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การให้อำนาจที่ประชุมกลุ่มตัดสินใจคัดเลือกผู้สมัครเป็นสมาชิกใหม่ การให้ความเห็นประกอบในการอนุมัติเงินกู้ สินเชื่อและหลักประกัน รวมถึงการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการเร่งรัดหนี้สินต่างๆ การจัดสวัสดิการแก่สมาชิกและชุมชนในพื้นที่ ฯลฯ ไม่เช่นนั้น กลุ่มสมาชิกจะเป็นแค่โครงร่างแต่ขาดบทบาทหน้าที่ ส่งผลถึงมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิก และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ที่ต้องผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิกมีน้อย ทำให้ระดับด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกของสหกรณ์อยู่ในระดับน้อยเช่นผลการศึกษาที่ปรากฏ

3.1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายละเอียดทุกข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ในการที่จะให้สหกรณ์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์มากขึ้น สหกรณ์ควรดำเนินการ เช่น

(1) การปรับโครงสร้างองค์กรของสหกรณ์ใหม่ รวมถึงการปรับปรุงข้อบังคับ ระเบียบให้ยืดหยุ่น เพื่อวางระบบงานให้สมาชิกระดับกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในสหกรณ์ให้มากที่สุด อาทิ การแยกระบบงานการศึกษาอบรม/จัดสวัสดิการ เป็นโครงการเพื่อให้สมาชิกเข้ามาร่วมบริหาร โครงการแทนเจ้าหน้าที่สหกรณ์/ปรับระบบงานการประชาสัมพันธ์การรับรู้ข่าวสาร โดยวางระบบการสื่อสารระหว่างสหกรณ์ สมาชิก รวมถึงตัวข่าวสารและสื่อ ให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งการสื่อสารในลักษณะทางเดียว และการสื่อสาร 2 ทาง ฯลฯ เพื่อเปิดให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

(2) สหกรณ์ต้องจัดกิจกรรมการกระตุ้นการพัฒนากลุ่มสมาชิกของแต่ละกลุ่ม โดยวางหลักเกณฑ์การให้รางวัลให้สอดคล้องกับการผลักดันการพัฒนาของกลุ่มสมาชิก เช่น การประกวดกลุ่มสมาชิกดีเด่นประจำปีแล้วอาจให้รางวัลโดยการพาไปทัศนศึกษาในพื้นที่ที่ทั้งกลุ่มสมาชิก การคัดเลือกประธานกลุ่ม/เลขานุการกลุ่มดีเด่นประจำปีเพื่อมอบประกาศนียบัตรเชิดชูเกียรติ ฯลฯ

3.1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายละเอียดทุกข้อ พบว่าการมีส่วนร่วมในการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์ และการมี

ส่วนร่วมในการซื้อสินค้าจากสหกรณ์ยังอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น ในการที่จะให้สหกรณ์มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์มากขึ้น สหกรณ์ควรดำเนินการ เช่น

(1) สหกรณ์ควรมีการพัฒนาธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยต้องสำรวจความต้องการของสมาชิก เพื่อจัดซื้อสินค้าที่จำเป็นและตรงตามความต้องการมาจำหน่ายทำให้สามารถลดต้นทุนในการจัดหาสินค้าที่ไม่จำเป็นหรือไม่เป็นที่ต้องการมาจำหน่าย และให้มีภาระที่แข็งแรงหรือทำความเข้าใจในประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการให้บริการที่รวดเร็วทันความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ โดยสหกรณ์ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

(2) สหกรณ์ควรมีการประชาสัมพันธ์ธุรกิจของสหกรณ์หรือเพิ่มกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจสหกรณ์ให้มากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างโอกาสหรือการบริการให้เข้าถึงสมาชิกได้มากขึ้น สะดวกขึ้น และตรงตามความต้องการของสมาชิก เพื่อเป็นการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจและเพิ่มปริมาณธุรกิจสหกรณ์ให้มากขึ้น เช่น การจัดทำโครงการออมในวันสำคัญของสหกรณ์ การจัดทำจำหน่ายสินค้าในเทศกาลสำคัญ การจัดทำโครงการเปิดรับเงินฝาก การขยายวงเงินกู้ยืม เป็นต้น

(3) สหกรณ์ควรมีแนวทางในการติดต่อข้อมูลข่าวสารให้กับสมาชิกเพื่อการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์ โดยให้คำนึงถึงความเป็นเจ้าของสหกรณ์ร่วมกัน ความสำเร็จของสหกรณ์ และผลประโยชน์ที่จะกลับคืนสู่สมาชิกและความเข้มแข็งของสหกรณ์

3.1.4 การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายละเอียดทุกข้อ พบว่าการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ ด้านธุรกิจเงินรับฝาก และด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิต ยังอยู่ในระดับน้อย ดังนั้น ในการที่จะให้สหกรณ์มีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์มากขึ้น สหกรณ์ควรดำเนินการ เช่น สหกรณ์ควรมีการให้ศึกษาอบรมแก่สมาชิกให้ทราบถึง บทบาท หน้าที่ และขอบเขตในการควบคุมตรวจสอบในฐานะของสมาชิก เช่น ตรวจสอบการถือหุ้น เงินฝาก เงินกู้ ของตนเองว่าถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ในเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้รับรู้ในรายละเอียดปลีกย่อยจากความคิดเห็นของสมาชิกเพิ่มเติมจากการใช้มาตราประมาณค่าตามการวิจัยในเชิงปริมาณ

2) ควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นย่อยลึกไปอีก เช่น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ / แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์และทำธุรกิจให้ครบวงจร / แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนางานสหกรณ์ในแต่ละด้าน แต่ละแผนงานให้ตรงประเด็นยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณีศ เชื้อศิริถาวร (2544) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอกุดจับ จังหวัดอุดรธานี” วิทยานิพนธ์ ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2551) “ชุดฝึกอบรม เรื่องอุดมการณ์ หลักการ วิธีการสหกรณ์” กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีด้านธุรกิจสหกรณ์ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ _____ (2555) *การสหกรณ์ในประเทศไทย* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด สาขา 4
- เกียรติศักดิ์ เอื้อเพื่อ (2546) “การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร” ภาคนิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) กรุงเทพมหานคร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- โกวิทย์ พวงงาม (2545) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ม.ป.ท.
- ชนวน เสือท้วม (2547) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรสามโคก จำกัด” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ชวลิต สังขพงศ์ (2544) “การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต” ตำบลเขาพังไกร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์-มหาบัณฑิตสงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ถวิล อินทรโม (2544) “การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กิ่งอำเภอสรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ทิพวรรณ วณิแสง (2553) “ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดกระบี่” ภาคนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- ทัศนีย์ เมืองแก้ว (2542) “ความสัมพันธ์แบบตอบโต้ระหว่างการมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเองของสหกรณ์กับการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดสงขลา” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สงขลา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- ธีระพงษ์ แก้วหาญ (2543) กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม
 ขอนแก่น : โครงการจัดตั้งมูลนิธิเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ชมรมนักวิชาการ
 สาธารณสุขภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
- นรุท พิงสุข (2547) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์
 การเกษตรพัฒนา จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี ” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตร-
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546) การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณี ตัวอย่าง
 กรุงเทพมหานคร
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร
 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2538) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ พิมพ์ครั้งที่ 4 นนทบุรี
 ยุพาพร รูปงาม (2545) “การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณ ในการปฏิรูป ระบบราชการ”
 ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วิศรุต บำรุงศรี (2550) “ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ออม
 ทรัพย์ครูพิจิตร จำกัด” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สมคิด รัตนวงษ์ (2542) “การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกรรมการกลุ่มเกษตรกร
 ในภาคใต้” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สงขลา มหาวิทยาลัยทักษิณ
- สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด (2556) รายงานกิจการประจำปี 2556
- สุวรรณ ฐวโชติ (2541) วิจัยวิทยทางสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์
- สาวิตรี ช่างสาร หน้า 9 ค้นคืนวันที่ 28 ธันวาคม 2556 จาก www.clt.or.th
- อนันต์ ทับอินทร์ (2551) “การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
 กรป.กลาง มะปรางมัน บัตตานิ จำกัด จังหวัดปัตตานี” ศึกษาอิสระปริญญา
 บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามชุดที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง : 1. กรุณาตอบคำถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ท่านเลือก และเติมข้อความลงในช่องที่กำหนดให้แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 6 หน้า

2. โปรดตอบคำถามให้ครบทุกข้อ หากท่านเว้นข้อหนึ่งข้อใดจะเป็นแบบสอบถามที่ขาดความสมบูรณ์ ซึ่งไม่สามารถใช้ประโยชน์ในการวิจัยได้

3. ข้อมูลที่ได้รับจากการสอบถามครั้งนี้จะสรุปในลักษณะภาพรวม ซึ่งจะไม่มีการทบทวนต่อตัวท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของสมาชิก

สำหรับนักศึกษา

1. เพศ

 1

 1. ชาย

 2. หญิง

2. อายุ (ไม่นับเศษของเดือน)

 2

 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี

 2. 31 – 40 ปี

 3. 41 – 50 ปี

 4. 51 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

 3

 1. ประถมศึกษา

 2. มัธยมศึกษา / ปวช.

 3. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

 4. ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้ของครอบครัว (ต่อเดือน)

 4 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30,000.-บาท 2. 30,001 – 50,000.-บาท 3. 50,001 – 70,000.-บาท 4. 70,001 บาท ขึ้นไป

5. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

 5 1. น้อยกว่า 5 ปี 2. 6 – 10 ปี 3. 11 - 15 ปี 4. 16 ปี ขึ้นไป

6. การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์

 6

6.1 แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

 1. จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ 2. จากการประชุมของสหกรณ์ 3. จากสมาชิกสหกรณ์ 4. จากบอร์ดประชาสัมพันธ์ 5. จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ 6. จากแผ่นพับโปสเตอร์

6.2 ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์ในรอบปีบัญชีล่าสุดที่ผ่านมา

 1. รับรู้เป็นบางครั้ง 2. รับรู้ค่อนข้างบ่อย 3. รับรู้เป็นประจำ**ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด****คำชี้แจง** ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินบ้านต้นมะพร้าว จำกัด ประกอบด้วย**2.1 ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิก** การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิก มีดังนี้

มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกครั้ง

มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกือบทุกครั้ง

ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสามปีครั้ง

น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนานๆครั้ง

น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแทบไม่มีเลย

รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้ศึกษา
	ทุกครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	สามปี ครั้ง	นานๆ ครั้ง	แทบไม่ มีเลย	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิ ออกเสียงเลือกตั้งคณะกรรมการ ในที่ประชุมใหญ่						☐ 7
2. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น ในที่ประชุมใหญ่						☐ 8
3. ท่านมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจการขออนุมัติงบประมาณ ประจำปีในที่ประชุม ใหญ่						☐ 9
4. ท่านมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ผู้ตรวจสอบ ของสหกรณ์ในที่ ประชุมใหญ่						☐ 10
5. ท่านมีส่วนร่วมตัดสินใจรับ สมาชิกใหม่ ของสหกรณ์ในที่ ประชุมใหญ่						☐ 11
6. ท่านมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจในเรื่องอื่นๆ ที่ต้อง ผ่านที่ประชุมกลุ่มสมาชิก สหกรณ์						☐ 12
7. ท่านมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจในเรื่องอื่นๆ ที่ต้อง ผ่านที่ประชุมใหญ่						☐ 13

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิก มีดังนี้

- มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกครั้ง
 มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกือบทุกครั้ง
 ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสามปีครั้ง
 น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนานๆครั้ง
 น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแทบไม่มีเลย

รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้ศึกษา
	ทุก ครั้ง	เกือบทุก ครั้ง	สามปี ครั้ง	นานๆ ครั้ง	แทบไม่ มีเลย	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปีของสหกรณ์						☐ 14
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อคิดเห็นการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์						☐ 15
3. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์						☐ 16
4. ท่านมีส่วนร่วมในการเป็น ประธานกลุ่ม/ เลขานุการกลุ่มสมาชิกของสหกรณ์						☐ 17
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของสหกรณ์						☐ 18
6. ท่านมีส่วนร่วมในการร่าง/เสนอแนะกฎระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ให้ทันเหตุการณ์						☐ 19
7. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับสวัสดิการของสมาชิกสหกรณ์						☐ 20
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มของสมาชิกสหกรณ์						☐ 21

2.3 ระดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ของสมาชิก การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิก มีดังนี้

มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/ฝากเงิน/กู้เงิน และรับสวัสดิการผ่านของสหกรณ์ส่วนมาก

มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/ฝากเงิน/กู้เงิน และรับสวัสดิการผ่านของสหกรณ์เกินกว่า ร้อยละ 70 ของทั้งหมด

ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/ฝากเงิน/กู้เงิน และรับสวัสดิการผ่านของสหกรณ์เกินกว่า ร้อยละ 50 ของทั้งหมด

น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/ฝากเงิน/กู้เงิน และรับสวัสดิการผ่านของสหกรณ์เกินกว่า ร้อยละ 30 ของทั้งหมด

น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการขายผลผลิต/ซื้อสินค้า/ฝากเงิน/กู้เงิน และรับสวัสดิการผ่านของสหกรณ์น้อยกว่า ร้อยละ 30 ของทั้งหมด

รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้ศึกษา
	เกินกว่า ร้อยละ 90	ร้อยละ 70	ร้อยละ 50	ร้อยละ 30	น้อยกว่า ร้อยละ 30	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ท่านมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการขายผลผลิตให้กับสหกรณ์						☐ 22
2. ท่านมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการซื้อสินค้าจากสหกรณ์						☐ 23
3. ท่านมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการฝากเงินกับสหกรณ์						☐ 24
4. ท่านมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการกู้เงินจากสหกรณ์						☐ 25
5. ท่านมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากการรับเงินปันผล /เงินเฉลี่ยคืนของสมาชิกสหกรณ์						☐ 26

2.4 ระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิก การให้ความหมายระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบของสมาชิก มีดังนี้

- มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบทุกครั้ง
 มาก = 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบเกือบทุกครั้ง
 ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบสามปีครั้ง
 น้อย = 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบนานๆครั้ง
 น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบแทบไม่มีเลย

รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
	ทุกครั้ง	เกือบ ทุกครั้ง	สามปี ครั้ง	นานๆ ครั้ง	แทบไม่ มีเลย	
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านการถือหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์						☐ 27
2. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อ/เงินกู้						☐ 28
3. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจเงินรับฝาก						☐ 29
4. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจการรวบรวมผลผลิต						☐ 30
5. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบด้านธุรกิจซื้อ						☐ 31
6. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานประจำปี						☐ 32

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค

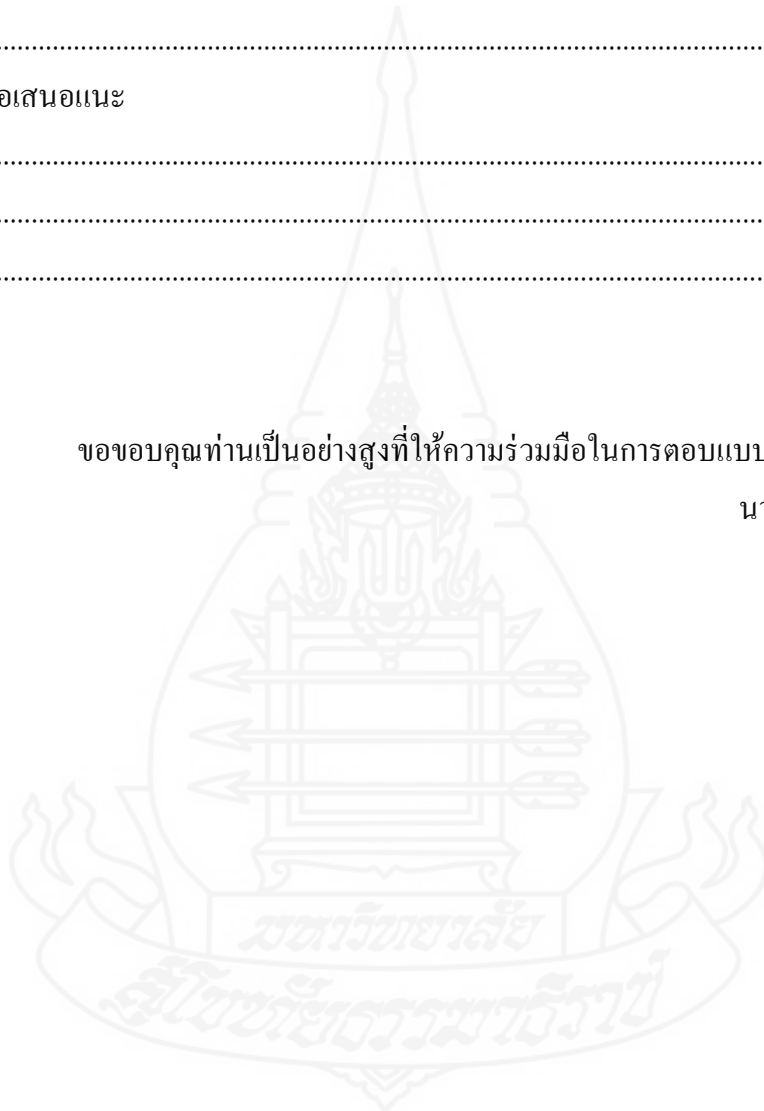
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวลักขณา วุฒิ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวลักขณา วุฒิ
วัน เดือน ปีเกิด	19 เมษายน 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม พ.ศ. 2547
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์

